

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Melhus kommune

Arkivsak: 24/236
Møtedato/tid: 25.04.2024 kl. 09:00
Møtested: Rådhuset, Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 18.04.2024

Mikal Kvaal (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
14/24	Veivalg helse - orientering til kontrollutvalget
15/24	Melhus kommunes forbedringsarbeidet på åpenhet - orientering til kontrollutvalget
16/24	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023
17/24	Forvaltningsrevisjon hjemmetjenesten - prosjektplan
18/24	Forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerhet - forsinket levering av rapport
19/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon
20/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll
21/24	Oppfølging av politiske vedtak i Melhus kommune
22/24	Opplæring av kontrollutvalget
23/24	Referatsaker
24/24	Innspill til kontrollarbeidet
25/24	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Veivalg helse - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/473 - 19

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - "Veivalg helse"

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om en orientering om «Veivalg helse».

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om status på oppfølging av kommunestyrets vedtak om "Veivalg helse", orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 14. mars 2024 bedt rådmannen om å gi kontrollutvalget en orientering om «Veivalg helse».

Kontrollutvalget fikk orientering om "Veivalg helse" på sitt møte 15.06.2023 i sak 26/23. Her konkluderte kontrollutvalget med at kommunestyrets vedtak om veivalg helse følges opp. Kontrollutvalget ble også orientert om utfordringer på tilgjengelig kapasitet og kompetanse, samhandling, kultur og holdninger, slitasje etter pandemien, økt tjenestebehov, rekruttering og økonomi, samt at kompetanseplaner ferdigstilles.

På Melhus kommunes hjemmeside står følgende om [bakgrunn for prosjektet](#):

Melhus kommune har over flere år arbeidet med prosjektet «100 år i eget hjem». Det skal bidra til at innbyggerne bor hjemme så lenge som mulig, og får tilbud om pleie- og omsorgstjenester i egne hjem i stedet for på institusjon. I tillegg satser vi på velferdsteknologi, og har iverksatt et interkommunalt rekrutteringsprosjekt innen helse og velferd.

KOSTRA-tallene viser imidlertid at vi ikke har greid å snu denne trenden i så stor grad som ønsket. Vi vet også at vi blir mange flere eldre i årene fremover, og at vi har utfordringer med rekruttering av helsepersonell. Derfor må vi se på hvilke muligheter vi har, og hvordan helse- og velferdstjenestene kan organiseres på en best mulig måte i årene som kommer.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Melhus Kommune
Postboks 55
7221 Melhus

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/473-18
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.03.2024

Orientering til kontrollutvalget - "Veivalg helse"

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om en orientering om «Veivalg helse».

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om status på oppfølging av kommunestyrets vedtak om "Veivalg helse", orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 12/24, ber vi om at rådmannen orienterer på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Melhus kommunes forbedringsarbeidet på åpenhet - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/473 - 21

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - Åpenhetsbarometeret

Åpenhetsbarometeret 2023 - Trøndelag

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om ny en orientering om Melhus kommunes forbedringsarbeid på åpenhet.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om status på Melhus kommunes forbedringsarbeid på åpenhet (Åpenhetsbarometeret), orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.

Kontrollutvalget har tidligere fått orienteringer om Åpenhetsbarometeret og Melhus kommunes forbedringsarbeid på åpenhet (sak 2/22 og 69/22).

Kontrollutvalgets konklusjon i sak 69/22:

Det jobbes fortsatt med utviklingsarbeid for å bedre innsynsmulighetene for innbyggerne, men det er et forbedringspotensiale på området.

Åpenhetsbarometeret er resultater fra Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalgs undersøkelse av åpenhet i kommune-Norge. Omtalen av Åpenhetsbarometeret, rapporten fra undersøkelsen og underlagsmaterialet kan leses [her](#).

Åpenhetsbarometeret 2023 er basert på en vurdering med tre ulike innfallsvinkler:

- Spørsmål, internt skjema. Postlistesjekk foretatt av Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg
- Spørsmål, eksternt skjema. Besvart av kommunene selv
- Innsynskrav. Det ble i 2023 bedt om innsyn i kommunenes overordnede beredskapsplan.

Undersøkelsen er gjennomført våren og høsten 2023. Et egenutviklet databaseverktøy er tatt i bruk for å administrere, samle inn og analysere data. Melhus kommune fikk 17 poeng av 26 oppnåelige.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 14. mars 2024 bedt rådmannen om å gi kontrollutvalget en orientering om Melhus kommunes forbedringsarbeidet på åpenhet..

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til rådmannens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Melhus Kommune
Postboks 55
7221 Melhus

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/473-20
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 14.03.2024

Orientering til kontrollutvalget - Åpenhetsbarometeret

Kontrollutvalget fikk orienteringer om Åpenhetsbarometeret og Melhus kommunes forbedringsarbeid på åpenhet i sak 2/22 (møte 17.02.2022) og i sak 69/22 (møte 01.12.2022).

Kontrollutvalgets konklusjon i sak 69/22:

Det jobbes fortsatt med utviklingsarbeid for å bedre innsynsmulighetene for innbyggerne, men det er et forbedringspotensiale på området.

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024 ble det under sak 12/24 Innspill til kontrollarbeidet vedtatt å be rådmannen om ny en orientering om Melhus kommunes forbedringsarbeidet på åpenhet.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om status på Melhus kommunes forbedringsarbeidet på åpenhet (Åpenhetsbarometeret), orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 12/24, ber vi om at rådmannen orienterer på kontrollutvalgets møte 25.04.2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

5.9 Trøndelag

#	Kommune	Poeng
1	Ørland	25,0
2	Trondheim	22,5
3	Grong	22,0
4	Orkland	21,5
4	Åfjord	21,5
4	Leka	21,5
7	Rindal	20,0
7	Namsskogan	20,0
9	Frosta	19,0
9	Frøya	19,0
11	Indre Fosen	18,5
12	Skaun	17,5
13	Holtålen	17,0
13	Melhus	17,0
13	Meråker	17,0
16	Snåsa	16,5
16	Steinkjer	16,5
18	Røros	16,0
18	Høylandet	16,0
18	Oppdal	16,0
18	Nærøysund	16,0
18	Lierne	16,0
23	Overhalla	15,5
24	Selbu	15,0
24	Malvik	15,0
26	Heim	14,5
27	Stjørdal	14,0
28	Namsos	13,5
28	Tydal	13,5
30	Flatanger	13,0
31	Midtre Gauldal	12,5
31	Hitra	12,5
33	Røyrvik	12,0
34	Inderøy	11,5
35	Rennebu	10,5
36	Verdal	10,0
37	Osen	8,0
38	Levanger	3,0

Tabell 11: Poengoversikt, kommunene i Trøndelag. I Trøndelag har Osen, Levanger ikke svart på undersøkelsen.

5.9.1 Trøndelag: Vinner for andre gang på rad

I år står Ørland alene på toppen

- ☹ 16 av 38 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 37 av 38 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- 😊 37 av 38 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i beredskapsplanen
- ☹ 19 av 37 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 5 av 38 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 35 av 38 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 16 av 38 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 36 av 38 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 10: Trøndelag i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal Rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek-munn) eller bra (smile-munn).

I år som i fjor lander Trøndelag på 8.plass blant de 11 fylkene i landet. Fylkets 38 kommuner høster i gjennomsnitt 15,9 poeng, som er noe svakere enn landsgjennomsnittet på 16,5 poeng.

I år som i fjor kan Ørland smykke seg med tittelen som vinner av Åpenhetsbarometeret, og i år scorer kommunen 25,0 poeng av 26,0 mulige. Det ene poenget kommunen mister er fordi det ikke strømmes live fra andre politiske utvalg enn kommunestyret. Alt i alt er resultatene fra Ørland overbevisende og et vitnesbyrd om at kommunens ledelse har en tydelig tilnærming til åpenhet. Kommunen svarer på innsynskravet etter én virkedag, postlistene gir gode muligheter for innsyn, og de har lang «levetid» før de avpubliseres. De fleste interne dokumenter publiseres på postlisten, det samme gjør tekstmeldinger, og protokollen fra politiske møter legges raskt ut på nett.

Det er gledelig at 37 av fylkest 38 kommuner har avanserte søkemuligheter i postlista.

At 58 prosent av kommunene fortsatt ikke publiserer de fleste dokumentene på postlista som klikkbare fulltekstdokumenter, viser at kommunene i Trøndelag fortsatt har muligheter til å styrke sin åpenhet.

På andreplass i fylket ligger Trondheim med 22,5 poeng, som kvalifiserer til en 25. plass på landsbasis, tett fulgt av Grong med 22 poeng og Orkland, Åfjord og Leka med 21,5 poeng.

I fjor landet fylkeshovedstaden Trondheim på 21. plass i fylket av totalt 38 kommuner, og årets rangering som fylkes nest beste viser en gledelig utvikling.

I fjor svarte samtlige kommuner i Trøndelag på undersøkelsen, men i år har Osen og Levanger valgt å ikke svare.

Nederst på fylkesrangeringen finner vi derfor ikke overraskende Levanger med 3,0 poeng og Osen med 8,0 poeng. Bare to poeng bak Verdal.

Levanger svarte på innsynskravet etter 4-5 dager, og kommunen har ikke klikkbare fulltekstdokumenter i sin postliste, og kommunen høster kun poeng for å ha en postliste på nett, og at postlisten har avanserte søkemuligheter. Levanger lander med dette på 347. plass av landets 356 kommuner.

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/246 - 7

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023

Revisjonsberetning 2023

Utrykt vedlegg

Årsregnskap 2023

Årsberetning og årsmelding 2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal i denne saken vedta en uttalelse om kommunekassens årsregnskap, vanligvis omtalt som kommunens årsregnskap. Uttalelsen skal gjøre formannskapet og kommunestyret oppmerksomme på forhold som har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes.

Uttalelsen sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Formannskapet må ha uttalelsen så tidlig at det kan ta hensyn til den når det behandler innstilling om godkjenning av årsregnskap og årsberetning til kommunestyret.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalgets uttalelse er basert på kommunens årsregnskap og årsberetning, samt revisors revisjonsberetning.

Kontrollutvalget bekrefter i uttalelsen at regnskapet er revidert på betryggende måte og i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Det går dessuten fram av uttalelsen at årsberetningen omfatter alle forhold som kreves i kommuneloven.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen. Årsregnskapet er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Det er levert innen fristen. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på minus 11.467.000 kroner.

Rådmannen vil orientere kontrollutvalget om årsregnskap og årsberetning i møtet.

Kommunens årsberetning

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet.

Årsberetningen er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser i tråd med lov og forskrift.

De grunnleggende kravene til økonomiforvaltningen er at den skal bidra til at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid, at planene er realistiske, at finans- og gjeldsforvaltningen ikke innebærer vesentlig risiko og at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall.

Kommunestyret har vedtatt måltall for Melhus kommune, det kommer frem av årsberetningen at kommunen:

- Har et netto driftsresultat på -0,65%. Vedtatt finansielt måltall er at resultatgrad 1 over tid skal utgjøre minimum 1,25% av driftsinntektene.
- Har et korrigert netto driftsresultat på -3,1%. Vedtatt finansielt måltall er at resultatgrad 2 over tid skal utgjøre minimum 0 % av driftsinntektene.
- Har en gjeldsgrad 1 på 136%. Vedtatt finansielt måltall er at gjeldsgrad 1 over tid ikke skal utgjøre mer enn 140% av driftsinntektene.
- Har en gjeldsgrad 2 på 65%. Vedtatt finansielt måltall er at gjeldsgrad 2 over tid ikke skal utgjøre mer enn 80% av driftsinntektene.
- Har et disposisjonsfond på 14,9%, Vedtatt finansielt måltall er at buffergrad 1 over tid skal utgjøre minimum 13% av driftsinntektene.
- Har udisponert andel av disposisjonsfond på 4% Vedtatt finansielt måltall er at buffergrad 2 over tid skal utgjøre minimum 3% av driftsinntektene.

Finansielle måltall som gjelder netto driftsresultat (resultatgrad 1 og 2) er ikke oppfylt for regnskapsåret 2023.

Revisjonsberetningen

Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen inneholder opplysningene som kreves i lov og forskrift. Revisor bekrefter også at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet, og om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Revisjonsberetningen er levert innen fristen.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil orientere om arbeidet med revideringen av kommunens regnskap i møtet.

Vurdering

Kontrollutvalget står fritt til å bestemme innholdet i uttalelsen. Sekretariatet vil likevel påpeke at formålet med uttalelsen primært er å gi innspill til kommunestyret og formannskapet behandling av årsregnskap og årsberetning for 2023. Det vil si at uttalelsen bare bør omtale forhold som har betydning for om årsregnskapet og årsberetningen kan godkjennes.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

Til kommunestyret

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget har i møte 25.04.2024, behandlet kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023. Årsregnskapet viser et negativt netto driftsresultat på kr. 11.467.000.

I revisjonsberetning, datert 15.04.24, bekrefter revisor at regnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Det kommer frem av årsberetningen at Melhus kommune ikke har klart å oppfylle to av sine finansielle måltall i 2023:

- Netto driftsresultat er -0,65%. Vedtatt finansielt måltall er at resultatgrad 1 over tid skal utgjøre minimum 1,25% av driftsinntektene.
- Korrigert netto driftsresultat er -3,1%. Vedtatt finansielt måltall er at resultatgrad 2 over tid skal utgjøre minimum 0 % av driftsinntektene.

Kontrollutvalget har fått muntlige orienteringer fra rådmannen og fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget har vært løpende orientert om revisors arbeid gjennom året og i forbindelse med årsoppgjøret. Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskap og årsberetning for 2023.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 godkjennes.

Melhus 25.04.2024
Kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Melhus kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Melhus kommune som viser et negativt netto driftsresultat på kr 11.467.000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen og annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 30.03.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 15.04.2024

Forseglet av

Posten Norge

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Melhus kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Brekstad, 15. april 2024

Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 15.04.2024

Forvaltningsrevisjon hjemmetjenesten - prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

17/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/136 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisjonens forslag til problemstilling 1
2. Kontrollutvalget ønsker alternativ for problemstilling 2
3. Kontrollutvalget slutter seg til leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen

Vedlegg

Prosjektplan

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom utarbeidelsen og vedtak av plan for forvaltningsrevisjon for 2020 - 2024, lagt premissene for forvaltningsrevisjonsarbeidet ut 2024.

På kontrollutvalgets møte 29. februar 2024, i sak 4/24, bestilte utvalget en forvaltningsrevisjon av hjemmetjenesten.

Revisjonen har foreslått følgende problemstillinger:

1. Har kommunen tilfredsstillende saksbehandlingsrutiner for vedtak om tildeling av helse- og omsorgstjenester?
 - Søknadssystem
 - Kartlegging/kartleggingsverktøy
 - Vurderingskriterium for tildeling
 - Habilitet
 - Dokumentasjon
 - Tiltaksplan
 - Enkeltvedtak
 - Evaluering

Revisor skisserer to alternativ for problemstilling 2 og ber kontrollutvalget om å ta stilling til hvilken av problemstillingene som er ønskelig for å undersøke kvalitet i hjemmetjenesten:

- a) Sikrer kommunen tilstrekkelig kvalitet i sine hjemmetjenester?
 - Brukermedvirkning
 - Ernæring
 - Korrekt legemiddelhåndtering
 - Kompetanseplan og kompetansekartlegging
- b) Bli'r tjenestene gitt i tråd med det som ligger i vedtaket?
 - Innhold i tjenestene
 - Utført av kvalifisert personell
 - Melding og oppfølging av avvik

Forvaltningsrevisjonen vil ikke se på tjenester til beboere i omsorgsboliger og bofellesskap.

Forvaltningsrevisjonen gjennomføres med et timeforbruk på inntil 350 timer. Revisor vil ta et oppstartsmøte med administrasjonen i midten av juni 2024 og datainnhenting vil være ferdig i slutten av september 2024. For å svare ut problemstillingene har revisor planlagt å bruke intervju og dokumentgjennomgang. Ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 15.11.2024, det vil si at kontrollutvalget kan behandle rapporten på sitt møte 12. desember 2024.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vil orientere om problemstillinger og gjennomføring av forvaltningsrevisjonen på kontrollutvalgets møte 25. april. Kontrollutvalget må da benytte anledningen til å stille spørsmål, samt å gi innspill til eventuelle endringer og/eller tillegg.

Konklusjon

Kontrollutvalget må ta stilling til hvilken av alternativene som er ønskelig for å undersøke kvalitet i hjemmetjenesten (problemstilling 2).

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen.

Heimetenesta

Melhus kommune

Prosjektplan forvaltningsrevisjon

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Tema for denne revisjonen er tenester gitt av heimetenesta til heimebuande brukarar i Melhus kommune. Revisjonen ser på handlingsforløpet frå kommunen mottek søknad om helse- og omsorgstenester, fram til søknaden blir behandla og vedtak blir gjort. Rapporten ser også på innhaldet i dei tildelte tenestene og korleis tenestene blir gitt.

PROBLEMSTILLINGAR

1. Har kommunen tilfredsstillande saksbehandlingsrutinar for vedtak om tildeling av helse- og omsorgstenester?
2. a) Sikrer kommunen tilstrekkelig kvalitet i sine hjemmetjenester?
2. b) Blir tenestene gitt i tråd med det som ligg i vedtaket?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 350 timer

Rapport til sekretær: 15.11.2024

OPPDRAGSANSVARLEG REVISOR

Tor Arne Stubbe

tor-arne.stubbe@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 98608070

2 MANDAT

Dette kapitelet gir ei utdjuping av bestillinga og bakgrunnsinformasjon for prosjektet.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalet i Melhus kommune bestilte i møte 29.02.24 (sak 04/24) ein forvaltningsrevisjon med tema heimeteneste. Bestillinga er i tråd med plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024. I planen står:

Hjemmesykepleien er i dag fundamentet i den kommunale omsorgstjenesten og den skal være et alternativ til behandling i helseinstitusjon når dette er medisinsk forsvarlig. Tilbudet gjelder alle aldersgrupper.

Aktuelle innfallsvinkler i en forvaltningsrevisjon kan være å se på om hjemmetjenesten har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å utføre tjenester, om søknader om tildeling av hjemmetjenester blir behandlet i tråd med regelverk og retningslinjer, om brukerne får samme kvalitet og omfang av tjenesten uavhengig av hvor de bor, om brukerne får de tjenester de har fått vedtak om, om hjemmetjenesten har rutiner som sikrer at brukerne får nødvendig hjelp, om endrede behov fanges opp gjennom nye vedtak, om det er rutiner for å avdekke og rette opp svikt i tjenester, om rutinene fungerer i praksis, om brukermedvirkning praktiseres i hjemmetjenesten og om hvordan brukere og pårørende opplever tjenestene som blir gitt.

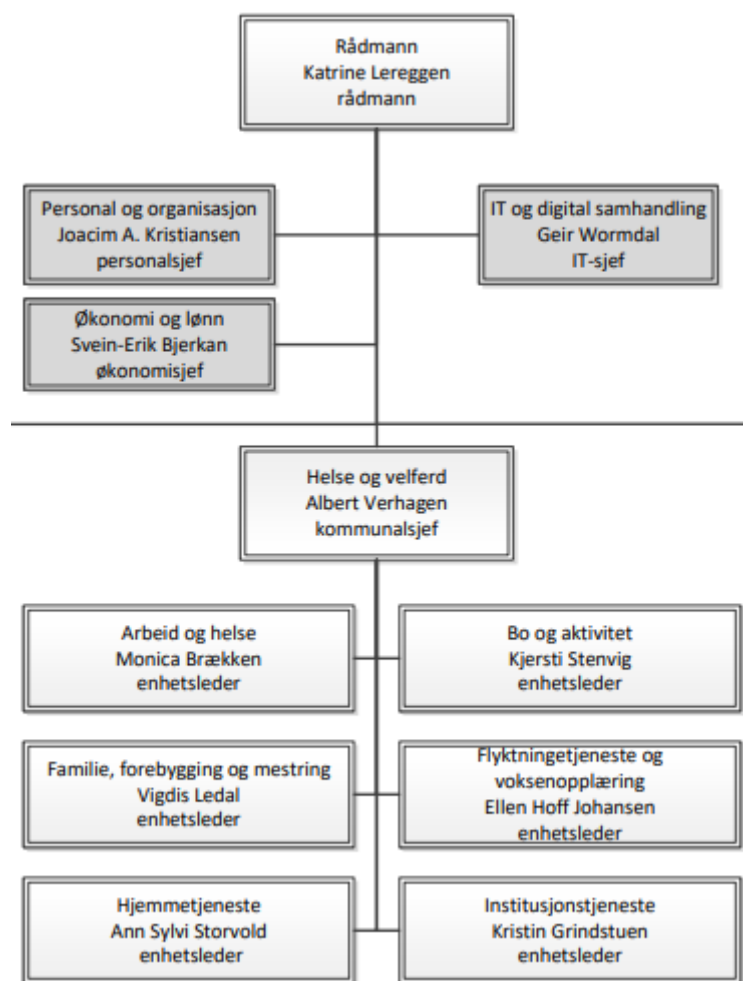
2.2 Bakgrunnsinformasjon

Melhus kommune har dei siste åra hatt ei uvanleg stor auke i brukarar av omsorgstenester, både sett i forhold til liknande kommunar, nabokommunar og landsgjennomsnitt. Kommunen har i fleire år jobba med prosjektet «Hundre år i eget hjem»¹. Målet har vore å bygge ut og å organisere heimetenesta på ein måte som gjer at innbyggjarane kan få tenestene i heimen, i omsorgsleilegheit eller i bufellesskap i staden for å flytte på institusjon. Dette vil både gi betre livskvalitet for brukar og er mindre kostnadskrevjande for kommunen.

¹ [Hundre år i eget hjem - Melhus kommune](#)

2.3 Kommunens organisering

Kommunalsjef helse og omsorg har seks einingar under seg, blant anna institusjons- og heimetenesta. Denne rapporten vil berre fokusere på tenester gitt av heimetenesta. Tenesta har eigen leiar og har basar på Buen-, Horg-, og Hølonda helse- og omsorgssenter.

Figur 1 Organisasjonskart med oversikt over helse og velferd kjelde [Hjem - Melhus kommune](#)

3 PROSJEKTDESIGN

I dette kapitlet blir det gjort greie for revisor sitt forslag til å svare ut bestillinga frå kontrollutvalet. Under skisserer revisor to alternativ for delproblemstilling 2. Kontrollutvalet bør ta stilling til kva for innfallsvinkel som er ønskeleg for å undersøke kvalitet i heimetenesta.

Problemstillingar

1. Har kommunen tilfredsstillande saksbehandlingsrutinar for vedtak om tildeling av helse- og omsorgstenester?
 - Søknadssystem
 - Kartlegging/kartleggingsverktøy
 - Vurderingskriterium for tildeling
 - Habilitet
 - Dokumentasjon
 - Tiltaksplan
 - Enkeltvedtak
 - Evaluering

2. a) Sikrar kommunen tilstrekkeleg kvalitet i sine heimetenester?
 - Brukarmedverknad
 - Ernæring
 - Korrekt legemiddelhandtering
 - Kompetanseplan og kompetansekartlegging

2. b) Blir tenestene gitt i tråd med det som ligg i vedtaket?
 - Innhald i tenestene
 - Utført av kvalifisert personell
 - Melding og oppfølging av avvik

Avgrensing

Rapporten er avgrensa til å sjå på tenester gitt av heimetenesta til heimebuande brukarar i privat heim og vil ikkje sjå på tenester til bebuarar i omsorgsbustad og bufelleskap.

Revisjonen vil sjå på tilbodet for alle aldersgrupper, ikkje berre for eldre brukarar. Det vil ikkje bli henta informasjon direkte frå brukarar, pårørande eller interesseorganisasjonar.

3.1 Aktuelle kjelder til kriterium

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven).
- Lov om pasient- og brukerrettigheter.
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten.
- Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om en verdig eldreomsorg (verdighetsgarantien)
- «St. Meld. 15 (2017 - 2018) Leve hele livet. En kvalitetsreform for eldre.»
- KS «Hverdagsrehabilitering - for økt livskvalitet», 2015.
- Kommunens egne planar, rutinar og prosedyrer.

Det kan bli aktuelt å etablere kriterium ut frå andre kjelder.

3.2 Metode for innsamling av data

Følgjande metodar for datainnsamling vil vere relevante:

- Intervju
- Dokumentgjennomgang
 - Planverk
 - Rutinar og retningslinjer
 - Vedtak
 - Andre relevante dokumenter, som arbeidslister
 - Avvikssystem
 - Pasientjournal

Revisor vil undervegs i prosjektet vurdere metodebruken for å sikre at det blir samla inn tilstrekkeleg informasjon til å svare ut problemstillingane.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Tor Arne Stubbe
Prosjektmedarbeider	Trine Holter
Kvalitetssikrer	Marie Husøy Sæther
Kvalitetssikrer	Merete M. Montero

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	01.03.2024
Prosjektplan til sekretær	12.04.2024
Oppstartsmøte	15.06.2024
Datainnsamling ferdig	30.09.2024
Rapport til uttalelse	30.10.2024
Rapport til sekretær	15.11.2024

Oppdragsansvarleg revisor

Tor Arne Stubbe

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerhet - forsinket levering av rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

18/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-217, TI-&58**Arkivsaknr** 23/94 - 12

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar informasjon om forsinket levering av rapport til orientering.
2. Endelig rapport leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 24. mai 2024.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon av datasikkerhet på sitt møte 16. februar 2023, i sak 6/23, prosjektplanen fikk utvalget til behandling på sitt møte 4. mai (sak 18/23).

30. mars 2023 sendte Datatilsynet ut et brev og varslet om et større tilsynsarbeid med nærmere hundre norske kommuner og fylkeskommuner sin ivaretagelse av personopplysningsikkerheten. Tilsynet var delt opp i to faser, Fase 1 besto av dokumentgjennomgang og fase 2 var et stedlig tilsyn. Melhus kommune ble trukket ut til fase 1.

Les om tilsynet [her](#)

På bakgrunn av Datatilsynets varsel om tilsyn så vedtok kontrollutvalget i sak 18/23 (møte 4. mai 2023) å sette behandlingen av prosjektplanen "på vent" inntil Datatilsynet hadde tatt en beslutning om hvilke kommuner som ble trukket ut til fase 2 (innen juni 2023). Melhus kommune ble ikke trukket ut til fase 2.

Prosjektplanen ble behandlet på nytt på kontrollutvalgets møte 07.09.2023 i sak 40/23.

Følgende problemstillinger er satt opp for forvaltningsrevisjonen:

- Har kommunen etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet som tilfredsstillende krav i regelverket?
- Har kommunen tilfredsstillende organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet?

Revisor har avklart begrepene "datasikkerhet" og "informasjonssikkerhet" på side 3 og 4 i prosjektplanen, og sier at det er begrepet "informasjonssikkerhet" som er brukt i spørsmålene som kontrollutvalget ønsker svar på. På bakgrunn av dette så vil revisor bruke begrepet informasjonssikkerhet videre i denne forvaltningsrevisjonen.

Ferdig rapport skulle i utgangspunktet oversendes kontrollutvalgets sekretariat i slutten av april 2024. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor har i e-post av 05.03.2024 gitt beskjed om at de ikke klarer å levere ferdig rapport innen utgangen av april.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar informasjon om forsinket levering av rapport til orientering. Videre anbefales det at endelig rapport leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 24.05.2024.

Emne: Levering forvaltningsrevisjon Melhus - informasjonssikkerhet

Til: Eva J Bekkavik

Sendt: 05.03.2024 12:19:17

Fra: Hanne Marit Ulseth Bjerkan

Hei!

Viser til telefonsamtale i dag og ønsker å utsette levering av forvaltningsrevisjon om informasjonssikkerhet i Melhus kommune til møte i kontrollutvalget den 6. juni 2024 grunnet flere møter samme dag og framdriften i prosjektet.

Vennlig hilsen

Hanne Marit Ulseth Bjerkan

Forvaltningsrevisor

M +47 476 34 527 | [Teams](#)

Revisjon Midt-Norge SA, Brugata 2, 7715 Steinkjer

W www.revisjonmidt norge.no | M +47 907 30 300

Revisjon Midt-Norge SA er sertifisert Miljøfyrtårn. Tenk på miljøet før du eventuelt skriver ut denne e-posten.

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

19/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 24/1 - 6

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon til neste møte, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem i møtet.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:
 -
 -
 -
 -

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget gjorde et vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 29.02.2024 (sak 6/24). Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget og ber sekretariatet iverksette tiltak som er nødvendig for å få gjennomført prosessen.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.
3. Arbeidet med å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger gis en ressursramme på inntil 60 timer samlet for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 15.04.2024

Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres innen alle kommunale tjenesteområder og i selskaper som kommunen har eierinteresser i for å se om virksomheten er i tråd med forutsetningene.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Vurderingen for risiko og vesentlighet er nå mottatt fra revisor, se vedlegg.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vil orientere om revisjonens vurderinger og prioriteringer.

Rapporten er delt inn i syv områder, og det syvende området omhandler eierskap. Dette området er nærmere omtalt i kontrollutvalgets sak 20/24 "Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll".

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon. Det er bare de områdene som det er knyttet høy og moderat risiko til som er angitt, og disse områdene er angitt som henholdsvis rødt og gult område.

Skissert opplegg for planarbeidet

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen.

De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Følgende tidsplan er lagt:

11:15 - 11:30 Revisors presentasjon av risiko- og vesentlighetsvurderinger

11:30 - 12:15 Ordfører, varaordfører, ledere hovedutvalg m.fl

12:15 - 13:00 Rådmann med kommunalsjefer

13:00 - 13:30 Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

De inviterte er bedt om å forberede seg på følgende:

1. På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
2. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Etter at kontrollutvalget har fått innspill fra samtlige deltakere skal utvalget komme fram til hvilke områder det er ønskelig å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Vurdering

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Kontrollutvalget må se etter sammenhenger og vekte informasjon ut fra hva de anser som mest vesentlig, samt se på hvordan innspillene skal vektas i forhold til revisors risiko og vesentlighetsvurderinger.

På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på områder/temaer de finner aktuelle å ta inn i planen.

Det er lagt opp til at forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets møte 6. juni 2024, planen oversendes deretter til kommunestyret som vedtar den endelige prioriteringen av forvaltningsrevisjonsarbeidet for den kommende perioden.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Melhus kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød og gul, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert. Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for forvaltningsrevisjon i Melhus kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	Internkontroll
Pleie og omsorg	Helse, miljø og sikkerhet
Utenforskap	Kommunesamarbeid
Klima og miljø	Økonomisk bærekraft
	Saksbehandling
	Taushetsplikt og personvern
	Barn med særlige behov
	Ivaretagelse av flyktninger
	Tildeling av tjenester
	Bruk av tvang
	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog- og landbruk
	Helseplattformen

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for eierskapskontroll i Melhus kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap og konsernstyring	Interkommunale selskaper
	Aksjeselskaper
	Eierskapsmelding

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i sju områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk
- Eierstyring

Området eierstyring handler både om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	Internkontroll
	Helse, miljø og sikkerhet
	Kommunesamarbeid

Arbeidsgiverpolitikk og ledelse

Generelt er det en kamp om arbeidskraft og kommunen kan oppleve utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene settes det i verk tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen, eksempelvis bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha og mangler kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner. Kommunen utfordres med å skaffe tilstrekkelige vikarer. Videre om kommunen lykkes med å etablere heltidskultur i turnusarbeid er også et risikoområde. Det gis tilbud til bruk av lærlinger og da blir risiko knyttet til om man har tilstrekkelig kapasitet til å veilede disse.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigeret. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at eksempelvis oppvekstsektoren rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Internkontroll ser ut til å være etablert i kommunen. Dette kan følges opp i løpet av perioden med fokus på å at systemet brukes av alle i samsvar med kommunens egne krav til dette.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Sykefravær er en risiko i kommunen. Sykefraværet har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Helse, miljø og

sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren. Kommunens sykefravær for 2022 (8,3 %) er noe som var noe over egne målsettinger på 7 %.

Kommunesamarbeid

Kommunalt oppgavefelleskap er lite lovregulert, noe som gjør at de enkelte samarbeidene selv må klare å identifisere de forholdene som er viktig å avklare ved etablering. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeid kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige. Videre om tjenestene utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige. Dette for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt. Det er eksempler på samarbeid for områdene barnevern, VA-samarbeid, IKT, og anskaffelser i kommunen.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Økonomisk bærekraft

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser. Kommunen har en gjeldsbelastning hvor renteavtaler på flere innlån går ut i nærmeste fremtid og nye må inngås. Hvordan vil dette påvirke økonomien er sentralt og hvordan håndteres disse risikoene i økonomiplanarbeidet. Videre er det viktig å ha systemer som fristiller driftsaktiviteten fra avkastninger på finansinntekt, da det er risikoer knyttet

avkastningens størrelse og hvordan dette direkte finansier driftsaktiviteten i kommunen. Det foreligger også informasjon om usikkerhet knyttet til fremtidig befolkningsvekst/lavere befolkningsvekst i forhold til investeringer på selvkostområdet. Dette kan medføre en innbyggerbelastning kontra økonomisk risiko dersom kommunen må selv inn og forskuttere/garantere utgiftene.

4 OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Saksbehandling
	Taushetsplikt og personvern
	Barn med særlige behov

Saksbehandling

Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med søkelys på barnets beste. Det er sannsynlig at barnets beste og barnas stemme, er basert på omgivelsene rundt og ikke barnet. Konsekvensen kan være mangelfullt beslutningsgrunnlag som fører til feil beslutning og feil tiltak.

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt generelt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelte barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

5 HELSE OG VELFERD

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Pleie og omsorg	Ivaretagelse av flyktninger
Utenforskap	Tildeling av tjenester
	Bruk av tvang
	Helseplattformen

Pleie og omsorg

Antallet eldre øker nasjonalt fremover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, avlastningstilbud og spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt. Bruk av fremtidsteknologibruk og riktig kompetanse til riktige oppgaver er risikoområder for kommunen. Utnyttes hele stillinger i tilstrekkelig grad innen pleie og omsorg og er legedekning tilstrekkelig, når antall eldre øker i kommunen. Det er videre risikoer knyttet til rekrutteringsutfordringer av kompetanse innen pleie og omsorg. Er det tilrettelagt for tilstrekkelige omsorgsboliger i kommunen til å håndtere eldrebølgen fremover, er også viktige risikoområde å følge opp. KS kartlegging¹ av kostnader innen pleie og omsorg har dokumentert at halvparten av kostnadene går til yngre ressurskrevende brukere under 67 år, noe som også vil gi utfordringer ved økt antall eldre.

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. På dette kan

¹ [Størst vekst i helseutgifter til yngre - KS](#)

kultur, idrett og frivilligheten være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor. Det er en økning i sosialhjelp og økonomisk stønad og en økende andel av kommunens innbyggere har utfordringer med sin private økonomi. Økt andel av befolkningen har gjeldsutfordringer og ber om betalingsutsettelse. Det gis gjeldsrådgiving i kommunen, risikoen knyttes til at behovet er økende. Det er også informasjon om at kommunale gebyrer vil øke i årene fremover², som også blir en risiko for utsatte grupper. Er det tilstrekkelig med boliger til utsatte grupper og flyktninger i kommunen er et annet risikoområde. Andelen unge over 18 år som faller i fra er nasjonalt økende og er også viktig å følge opp.

Ivaretagelse av flyktninger

De siste årene har kommunen tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse- og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere. Utleiemarkedet tømmes for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktningene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere. Husleien i utleiemarkedet er høy i kommunen, og det er risikoer knyttet til om tilskuddet for flyktninger dekker dette eller om det må finansieres på annet måte, noe det er risikoer ved.

Tildeling av tjenester

Det er sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Rett bemanning bør være på rett plass, tilsvarende riktig bruk av kompetanse ut fra behovet. Tildeling av tjenester berører problematikk rundt utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunene samt arbeidsfordelingen og samhandlingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En konsekvens av spesielt systematiske feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet.

Bruk av tvang

² [Sjokkert over økninga i kommunale avgifter? I løpet av ti år vil kostnaden trolig dobles: – Vi forstår at det er krevende - tronderbladet.no](https://www.tronderbladet.no/nyheter/sjokkert-over-okninga-i-kommunale-avgifter-i-lopet-av-ti-ar-vil-kostnaden-trolig-dobles-_-vi-forstar-at-det-er-krevende)

Tilsynsrapporter har avdekket mangelfull lovanvendelse generelt, noe som er alvorlig både for pasienter og helsepersonell. Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang.

Helseplattformen

Helseplattformen AS er under innføring i flere kommuner, herunder har Melhus kommune planlagt innføring i 2024. Helseplattformen AS er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for hele helsetjenesten i Midt-Norge. Informasjonsflyt mellom helseforbundet og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen.

Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser tjenestemottakere og pasienter.

Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og at innføringen har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelhåndtering og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.

6 PLAN OG UTVIKLING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Klima og miljø	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog- og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling.

Bærekraftsmålene sammen med de mer kjente områdene som klima og miljø stiller krav til kommunene på mange områder, eksempelvis materialgjenvinning, omstilling i næringslivet og håndtering av et mer utfordrende klima. Kommunen har vedtatt klima og miljøplan i 2021. Det er risikoer knyttet til om tiltakene i planen følges opp. Disse er viktig å få etablert for å møte utfordringer knyttet til klimaendringer og å ivareta beredskap knyttet til infrastruktur i kommunen.

Vedlikeholdsetterslep

Kommuner generelt mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til eiendomsforvaltning. Vedlikeholdsetterslepet på områdene er i dag omfattende og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi. Kommunens bygningsvedlikehold kan utfordres med en dreining av tjenester fra eksempelvis skole til pleie og omsorg. Bygningsvedlikeholdet og areal per innbygger ligger over landsgjennomsnittet i dag og kan henge sammen med strukturelle forhold i kommunen, noe det er økonomiske risikoer ved.

Næring, skogbruk og landbruk

Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Generelt er interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og i den sammenheng også miljøhensyn er sannsynlig. Slik interessekonflikter må kommunen håndtere, og ulike utfall har ulike konsekvenser for videre utvikling. Klima- og miljøutfordringer og den risikoen det innebærer både for næringsvirksomhet og som en konsekvens av næringsvirksomhet er problemstillinger som kommunen blir stilt overfor. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap - konsernselskap	Eierskapsmelding
	Interkommunale selskaper
	Aksjeselskaper

Mange eierskap – generell eierskapskontroll

Kommunen har mange eierinteresser i ulike selskaper samt at kommunale tjenester ivaretas i noen av disse selskapene. Dette gjør at kommunen bør være tettere på disse selskapene for å følge opp eierskapet i forhold til kommunens forventninger og at kommunen er aktiv i

eierstyringen. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes.

Sentrale tjenester levert av eide selskaper – eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Kommunen har satt bort sentrale tjenester til eide selskaper, eksempelvis renovasjon og brann. Det er risiko knyttet til organisering og styring med de kommunale tjenestene som ytes. Flere kommuner velger å delta i interkommunale samarbeid for å nyttiggjøre seg stordriftsfordeler, dette utfordrer igjen kommunen på god eierstyring.

Interkommunale selskap

- Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

- ReMidt IKS

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

- Gauldal Brann og Redning IKS

Gauldal Brann og Redning IKS yter lovpålagte tjenester knyttet til brann og redning til eierkommunene. Det er en nasjonal trend at antall branner går ned og det er en økning i oppdrag knyttet til redningstjenester og andre oppdrag knyttet til beredskap. Beredskap, forebygging og feiing/tilsyn er en del av tjenesten. En eierstyring og forvaltningsrevisjon i samarbeid med eierkommunene kan være aktuelt for å undersøke om selskapet leverer de lovpålagte oppgaver som forventet.

- Midt-Norge 110-sentral - eierskapskontroll

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode. Midt-Norge 110-sentral IKS har som primær oppgaver å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband, gi lederstøtte til utrykningspersonell og loggføre hendelser. Selskapet tar imot nødtelefoner hele døgnet og utalarmerer det lokale brannvesenet i Trøndelag, i Os kommune og Bindal kommune.

Aksjeselskap

- TrønderEnergi AS
- TrønderEnergi Vekst Holding AS

TrønderEnergi er organisert som et konsern med TrønderEnergi AS og Trønderenergi Vekst Holding AS. Oversikten over eierskapet kan være komplisert i disse selskapene. Det å ha tilstrekkelig kompetanse blant eierne for å forstå eierforhold og risiko for styring av konsernselskaper samt utbytte er sentrale risikoer for i eierstyringen av selskapet for kommunen.

- Melhus Utviklingsarena AS (Næringsareal AS)

Melhus Utviklingsarena AS er heleid av Melhus kommune. De er et konsernselskap med 7 datterselskap (Villmarksmessa Melhus AS, Skjerdingstad Næringspart AS, Hofstad 2 AS, Hofstad 3 AS, Skjerdingstad Næringspark 5 AS, Hofstad Næring 4 AS og Hofstad Næring AS). Det er generelle risikoer knyttet til etablering og styring av konsernselskap som kan vurderes nærmere i dette selskapet.

Revisor vurderer ikke risiko knyttet til eierstyring eller forvaltningsrevisjon av Revisjon Midt-Norge SA eller Konsek Trøndelag IKS grunnet habilitet.

En oversikt over kommunens eierskap er beskrevet i kommunens eierskapsmelding: [Eierskapsmelding vedtatt k-sak 33-2023 23.05.2023.pdf \(custompublish.com\)](#)

Følgende oversikt over kommunens eierskap er gitt i årsregnskapet i kommunen for 2023, note 5:

Tabell 5.1 Aksjer og andeler. Bokført verdi i hele tall.

2.2141	Livsforsikring	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2023	Bokført 31.12.2022	Merknad
01	KLP				47 284 846	44 084 960	Egenkapitalinnskudd
Sum sektor					47 284 846	44 084 960	
2.2168	Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2023	Bokført 31.12.2022	Merknad
03	Trønderenergi AS (A)	1 654 713	6	13,34 %	173 271 014	173 271 014	Fisjon 2022, k-sak 36/22
18	TrønderEnergi Vekst Holding AS	196 098	1	6,54 %	47 115 845	47 115 845	Fisjon 2022, k-sak 36/22
09	Gauldal Brann og Redning IKS			70,00 %	1	1	
10	Interkommunalt Arkiv Trøndelag			2,70 %	1	1	
13	Konsek Trøndelag IKS			5,00 %	125 000	125 000	
14	ReMidt IKS			12,80 %	4 663 568	4 663 568	Kapitalinnskudd
15	Midt-Norge 110-sentral IKS			3,55 %	1	1	Ny selskapsavtale fra 2022
17	Vekst Melhus Holding AS	20	20 000	100,00%	4 600 000	4 600 000	Omstrukturering 2022
Sum sektor					229 775 430	229 775 430	

2.2170	Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2023	Bokført 31.12.2022	Merknad
06	Trondheim og omegn bblag	5	200		1 000	1 000	
10	Melhus Skystasjon AS	100	1 000	33,33 %	100 000	100 000	
14	Biblioteksentralen AL	8	-		10	10	
35	Lundemo Bruk AS	500	500	100,00 %	4 000 000	4 000 000	
38	Melhus Utviklingsarena AS	1 000		100,00 %	351 401	351 401	
41	Oil Trøndersk Mat og Drikke AS	4	5 000	0,87 %	20 000	20 000	
42	Hofstad Næring				4 491 599	4 491 599	Fisjonsoppgjør i 2017
43	Revisjon Midt-Norge SA			3,74 %	120 001	120 001	
44	ReMidt Næring AS			3,08 %	3 080	3 080	K-sak 19/2712
46	Helseplattformen AS	94	1000	0,9 %	94 094		
Sum sektor					9 181 185	9 087 091	
Sum aksjer og andeler i varig eie					286 241 461	282 947 481	

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

20/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/107 - 2

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for eierskapskontroll til neste møte, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem i møtet.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende selskap i planen:
 -
 -
 -

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger - Kapittel 7

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget gjorde et vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 29.02.2024 (sak 5/24). Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget og ber sekretariatet iverksette tiltak som er nødvendig for å få gjennomført prosessen.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger for eierskapskontroll.
3. Arbeidet gis en ressursramme på inntil 60 timer samlet for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 15.04.2024.

Arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger skal munne ut i to separate planer, plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Det legges derfor frem to separate saker i dagens møte.

I denne saken tas det utgangspunkt i kapittel 7 i revisors risiko- og vesentlighetsvurdering. Det gjennomføres ofte en kombinasjon av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i et selskap for å få frem forhold som både er knyttet til driften av selskapet og eierstyringen. Saken må sees i sammenheng med foregående sak, sak 19/24 "Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - forvaltningsrevisjon".

Eierskapskontroll

En eierskapskontroll fokuserer på hvordan kommunen utøver eierstyring og om den som representerer kommunen sine interesser opptrer i tråd med kommunens vedtak og forutsetninger for eierinteressene. Strategier og målsetninger for eierskapene skal fremkomme av kommunens eierskapsmelding.

For at kontrollutvalget skal få en bedre forståelse av hva en eierskapskontroll er, så følger noen eksempler på problemstillinger ved en eierskapskontroll:

- Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskapene sine?
- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser
 - Er rutinene gode nok og blir de etterlevd
- Blir eierinteressene til kommunen utøvd i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovkrav og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

I november 2021 ble det gjennomført en eierskapskontroll av Aksjeselskapet Lundemo Bruk og av kommunens generelle eierstyring (kommunestyrets sak 94/21 og 95/21).

Rådmannen har gitt kontrollutvalget orienteringer om hvordan kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget anser kommunestyrets vedtak i sak 94/21 og 95/21 som fulgt opp og har avsluttet eierskapskontrollene.

Konklusjon

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Innspill til forvaltningsrevisjoner i selskap sees i sammenheng med foregående sak om innspill til forvaltningsrevisjoner.

På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på selskaper de finner aktuelle å ta inn i planen.

Det er lagt opp til at forslag til plan for eierskapskontroll 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets møte 6. juni 2024, planen oversendes deretter til kommunestyret som vedtar den endelige prioriteringen av eierskapskontroller for den kommende perioden.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Melhus kommune

2024

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i sju områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk
- **Eierstyring**

Området eierstyring handler både om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange eierskap - konsernselskap	Eierskapsmelding
	Interkommunale selskaper
	Aksjeselskaper

Mange eierskap – generell eierskapskontroll

Kommunen har mange eierinteresser i ulike selskaper samt at kommunale tjenester ivaretas i noen av disse selskapene. Dette gjør at kommunen bør være tettere på disse selskapene for å følge opp eierskapet i forhold til kommunens forventninger og at kommunen er aktiv i

eierstyringen. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes.

Sentrale tjenester levert av eide selskaper – eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Kommunen har satt bort sentrale tjenester til eide selskaper, eksempelvis renovasjon og brann. Det er risiko knyttet til organisering og styring med de kommunale tjenestene som ytes. Flere kommuner velger å delta i interkommunale samarbeid for å nyttiggjøre seg stordriftsfordeler, dette utfordrer igjen kommunen på god eierstyring.

Interkommunale selskap

- Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

- ReMidt IKS

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

- Gauldal Brann og Redning IKS

Gauldal Brann og Redning IKS yter lovpålagte tjenester knyttet til brann og redning til eierkommunene. Det er en nasjonal trend at antall branner går ned og det er en økning i oppdrag knyttet til redningstjenester og andre oppdrag knyttet til beredskap. Beredskap, forebygging og feiing/tilsyn er en del av tjenesten. En eierstyring og forvaltningsrevisjon i samarbeid med eierkommunene kan være aktuelt for å undersøke om selskapet leverer de lovpålagte oppgaver som forventet.

- Midt-Norge 110-sentral - eierskapskontroll

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode. Midt-Norge 110-sentral IKS har som primær oppgaver å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband, gi lederstøtte til utrykningspersonell og loggføre hendelser. Selskapet tar imot nødtelefoner hele døgnet og utalarmerer det lokale brannvesenet i Trøndelag, i Os kommune og Bindal kommune.

Aksjeselskap

- TrønderEnergi AS
- TrønderEnergi Vekst Holding AS

TrønderEnergi er organisert som et konsern med TrønderEnergi AS og Trønderenergi Vekst Holding AS. Oversikten over eierskapet kan være komplisert i disse selskapene. Det å ha tilstrekkelig kompetanse blant eierne for å forstå eierforhold og risiko for styring av konsernselskaper samt utbytte er sentrale risikoer for i eierstyringen av selskapet for kommunen.

- Melhus Utviklingsarena AS (Næringsareal AS)

Melhus Utviklingsarena AS er heleid av Melhus kommune. De er et konsernselskap med 7 datterselskap (Villmarksmessa Melhus AS, Skjerdingsstad Næringspart AS, Hofstad 2 AS, Hofstad 3 AS, Skjerdingsstad Næringspark 5 AS, Hofstad Næring 4 AS og Hofstad Næring AS). Det er generelle risikoer knyttet til etablering og styring av konsernselskap som kan vurderes nærmere i dette selskapet.

Revisor vurderer ikke risiko knyttet til eierstyring eller forvaltningsrevisjon av Revisjon Midt-Norge SA eller Konsek Trøndelag IKS grunnet habilitet.

En oversikt over kommunens eierskap er beskrevet i kommunens eierskapsmelding: [Eierskapsmelding vedtatt k-sak 33-2023 23.05.2023.pdf \(custompublish.com\)](#)

Følgende oversikt over kommunens eierskap er gitt i årsregnskapet i kommunen for 2023, note 5:

Tabell 5.1 Aksjer og andeler. Bokført verdi i hele tall.

2.2141	Livsforsikring	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2023	Bokført 31.12.2022	Merknad
01	KLP				47 284 846	44 084 960	Egenkapitalinnskudd
Sum sektor					47 284 846	44 084 960	
2.2168	Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2023	Bokført 31.12.2022	Merknad
03	Trønderenergi AS (A)	1 654 713	6	13,34 %	173 271 014	173 271 014	Fisjon 2022, k-sak 36/22
18	TrønderEnergi Vekst Holding AS	196 098	1	6,54 %	47 115 845	47 115 845	Fisjon 2022, k-sak 36/22
09	Gauldal Brann og Redning IKS			70,00 %	1	1	
10	Interkommunalt Arkiv Trøndelag			2,70 %	1	1	
13	Konsek Trøndelag IKS			5,00 %	125 000	125 000	
14	ReMidt IKS			12,80 %	4 663 568	4 663 568	Kapitalinnskudd
15	Midt-Norge 110-sentral IKS			3,55 %	1	1	Ny selskapsavtale fra 2022
17	Vekst Melhus Holding AS	20	20 000	100,00%	4 600 000	4 600 000	Omstrukturering 2022
Sum sektor					229 775 430	229 775 430	

2.2170	Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2023	Bokført 31.12.2022	Merknad
06	Trondheim og omegn bblag	5	200		1 000	1 000	
10	Melhus Skysstasjon AS	100	1 000	33,33 %	100 000	100 000	
14	Biblioteksentralen AL	8	-		10	10	
35	Lundemo Bruk AS	500	500	100,00 %	4 000 000	4 000 000	
38	Melhus Utviklingsarena AS	1 000		100,00 %	351 401	351 401	
41	Oil Trøndersk Mat og Drikke AS	4	5 000	0,87 %	20 000	20 000	
42	Hofstad Næring				4 491 599	4 491 599	Fisjonsoppgjør i 2017
43	Revisjon Midt-Norge SA			3,74 %	120 001	120 001	
44	ReMidt Næring AS			3,08 %	3 080	3 080	K-sak 19/2712
46	Helseplattformen AS	94	1000	0,9 %	94 094		
Sum sektor					9 181 185	9 087 091	
Sum aksjer og andeler i varig eie					286 241 461	282 947 481	

Oppfølging av politiske vedtak i Melhus kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

21/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/489 - 2**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar saken til orientering og ber sekretariatet om å oppdatere oversikten "Saker for videre oppfølging" etter eventuelle innspill fremkommet i møtet.

Vedlegg

Saker for videre oppfølging

Kommunestyret 23.04.2024

Kommunestyret 19.03.2024

Formannskapet 09.04.2024

Formannskapet 05.03.2024

Administrasjonsutvalget 23.04.2024

Utvalg for teknikk og miljø 07.03.2024

Saksopplysninger

I henhold til bestemmelsene om kontroll og tilsyn i kommuneloven skal kontrollutvalget føre tilsyn med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Videre går det i forskrift om kontrollutvalg frem at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av regnskapet, revisjonsberetningen eller forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp.

I tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 72/23 Innspill til kontrollarbeidet, legger kontrollutvalgets sekretariat frem kopi av sakslistene fra møtene i utvalgene som er avholdt etter utsending av sakspapirer til kontrollutvalget møte 29.02.2024. Kontrollutvalgets sekretariat tar høyde for gjennomgang av disse sakene i møtet.

Det er ikke publisert noen møtereferater fra Ungdomsrådets møter så langt i 2024, ungdomsrådet har, ifølge møtekalender, hatt møter 15. og 29. januar, 26. februar, 11. mars og 8. april.

Det er ikke lagt inn nye saker i oppfølgingslisten etter forrige møte i kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har fordelt oppfølging av utvalgene på følgende måte:

Kommunestyret: Runar

Formannskapet: Gunn Inger

Utvalg for teknikk og miljø: Mikal

Utvalg for helse, oppvekst og kultur: Ruth Laila

Administrasjonsutvalget: Rune

Melhus Eldreråd: Gunn Inger

Råd for personer med nedsatt funksjonsevne: Gunn Inger

Ungdomsrådet: Gunn Inger

Tidligere saker til oppfølging

I den grad det er skjedd utvikling i sakene som står oppført på oppfølgingslisten, som kontrollutvalgets sekretariat er kjent med, er dette kommentert i tilknytning til saken.

Saker til oppfølging i perioden

Saker som krever særskilt oppfølging fra kontrollutvalget er saker av prinsipiell karakter, saker der rådmannen gis særskilte pålegg eller saker som har betydning for kommunens fremtidige tjenestetilbud, stilling eller omdømme.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til gjennomgangen av utvalgenes vedtak. Saker som er satt til særskilt oppfølging fremgår av vedlegget "Saker for videre oppfølging".

Saker for videre oppfølging:

På bakgrunn av gjennomgang av aktuelle saker i perioden 22.02.2024 – 18.04.2024, foreslår kontrollutvalgets sekretariat at følgende saker videreføres til oppfølging:

Kontrollutvalget i Melhus kommune – saker til oppfølging pr. 18.04.2024:			
Sak	Tittel	Kommentar	Til oppfølging
KST 111/23	Forvaltningsrevisjon – Vann og avløp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport om vann- og avløpstjenesten til orientering, og ber om at den oversendes til Utvalg for teknikk og miljø. 2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapporten: <ul style="list-style-type: none"> • Vedta en hovedplan for kommunens vannanlegg • Følge opp tiltak knyttet til vannlekkasjer i ledningsnettet • Oppdatere informasjon om vannkvalitet på kommunens hjemmeside • Revidere farekartleggingen av kommunens vannanlegg • Sikre at avløpsanleggene har tilstrekkelig kapasitet innenfor gitte tillatelser • Vedta en hovedplan for vann som gir informasjon om status, behov og tiltak knyttet til kommunens avløpsanlegg • Gjennomføre tilsyn og inspeksjon av private avløpsanlegg ut fra krav, forventninger og behov til dette. 3. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 01.03.2024. 	<p>Tilbakemeldingen behandles på kontrollutvalgets møte 06.06.2024</p>

Møteinnkalling

Utvalg	Kommunestyret
Møtested	Melhus rådhus - Kommunestyresalen
Dato	23.04.2024
Tidspunkt	16:00

Orienteringer:

- Grieg-porteføljen
- Helseplattformen
- Orientering ifm. sak 33/24 fra fylkeskommunen
- Orientering om områdeplan Melhus sentrum og modell for finansiering av felles infrastruktur i henhold til rekkefølgebestemmelser i områdeplanen

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

17. apr. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Møtesekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 5/24	Innkalling til Representantskapsmøte i ReMidt IKS 29.04.24	
RS 6/24	Innkalling til møte i Representantskapet i Midt-Norge 110-sentral IKS	
RS 7/24	Årsmøte i Revisjon Midt-Norge SA 22.04.24 - Innkalling med møtebok og sakspapirer	
RS 8/24	Saksliste til møte i representantskapet for Gauldal brann og redning 24.04.24	
RS 9/24	Møteinnkalling - representantskapet i Konsek Trøndelag 22.04.2024	
	Politisk sak	
PS 30/24	Fritak fra politiske verv - Joralf Rindli	
PS 31/24	Skredfare- og områdestabilitetsvurdering - Kvål 2023-2024 - tilleggsbevilgning	
PS 32/24	Kraftfond og Næringsfond Melhus kommune - Årsmelding 2023	
PS 33/24	Utredningsmandat Mobilitetsanbud Stor-Trondheim 2029	
PS 34/24	Interpellasjon - Boligpolitikk - Karin Jordan Rutlin - INP	
PS 35/24	Spørsmål til ordfører - Bygdesenter - Geir Tore Midttømme - SP	
PS 36/24	Spørsmål til ordfører - Detaljregulering gangbru over Gaula, Martin Tranmælsveg - Lenamælen - Jorid Jagtøyen - ML	
PS 37/24	Spørsmål til ordfører - digitalt utenforskap - Hege Anette Olstad - FRP	

Møteinnkalling

Utvalg	Kommunestyret
Møtested	Melhus rådhus - Kommunestyresalen
Dato	19.03.2024
Tidspunkt	16:00

Orienteringer

- IT – interkommunalt samarbeid Midtre-Gauldal v/Geir Wormdal, IT-sjef
- Orientering Trondheimsregionen v/ Bård Eidet, Daglig leder Trondheimsregionen
- Oppvekststrategi v/Grete Thomassen, kommunalsjef oppvekst og kultur
- Status Helseplattformen v/kommunalsjef Albert Verhagen og Phillipp Anders, rådgiver digital tjenesteutvikling

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

12. mar. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Møtesekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Referatsaker	
RS 4/24	Kontrollutvalgets møteprotokoll 29.2.2024	
	Politisk sak	
PS 17/24	Søknad om fritak fra politiske verv	
PS 18/24	Tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge	
PS 19/24	Regionrådet i Trondheimsregionen	
PS 20/24	Oppvekststrategi Melhus kommune 2024 - 2040	
PS 21/24	Evaluering og revidering av retningslinjer kulturfond	
PS 22/24	Etablering av frisklivssentral i Melhus	
PS 23/24	Kontrollutvalgets årsmelding 2023	
PS 24/24	Spørsmål til kommunestyret - Kjetil Blokkum - Høyre	
PS 25/24	Interpellasjon - forslag til etablering av aktivitetspark Lundamo - Anja Sterten og Jørn Ove Moen - Ap	
PS 26/24	Spørsmål til ordfører - vikarer på nattevakt Buen - Kristin Marken - Pp	
PS 27/24	Spørsmål til ordfører - Utvikling på Kvål - Hanne Aarhaug - H	
PS 28/24	Interpellasjon - Helse og omsorg - Karin Jordan Rutlin - INP	
PS 29/24	Interpellasjon - Boligpolitikk - Karin Jordan Rutlin - INP	

Møteinnkalling

Utvalg	Formannskapet
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	09.04.2024
Tidspunkt	10:00

Orientering: Bompengestasjon Hofstad

Det avholdes også møte i Valgnemnda i forbindelse med Formannskapsmøtet

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

9. apr. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politisk sak	
PS 28/24	Klage på detaljregulering av Svorksjøen camping - PlanID 2021003	
PS 29/24	Saksframlegg - Klage på vedtak i byggesak - Brubakkhaugen 4 - Matrikelnr: 115/13	
PS 30/24	Skredfare- og områdestabilitetsvurdering - Kvål 2023-2024 - tilleggsbevilgning	
PS 31/24	Fastsetting av planprogram - Detaljregulering gangbru over Gaula, Martin Tranmælsveg- Lenamælen (PlanID 2023002)	
PS 32/24	Sluttbehandling - Detaljreguleringsplan Nyløkkja - PlanID 2021002	
PS 33/24	Utredningsmandat Mobilitetsanbud Stor-Trondheim 2029	
PS 34/24	Spørsmål til ordfører - tilgjengeligheten til helse- og velferdskontoret - Marius Krogstad Aune - H	
PS 35/24	Spørsmål til ordfører - endringer i busstilbudet fra august 2024 - Marius Krogstad Aune - H	

Møteinnkalling

Utvalg	Formannskapet
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	05.03.2024
Tidspunkt	10:00

Orienteringer

- Alle med v/ Margrethe Stendahl

Det avholdes også møte i Valgnemnda i forbindelse med Formannskapsmøtet

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

1. mar. 2024

Einar Gimse-Syrstad
Ordfører

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politisk sak	
PS 17/24	Tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge	
PS 18/24	Oppvekststrategi Melhus kommune 2024 - 2040	
PS 19/24	Regionrådet i Trondheimsregionen	
PS 20/24	1.gangsbehandling - Områdeplan for Brekkåsen	
PS 21/24	1. gangsbehandling - Detaljregulering Melhustunet sør, gnr/bnr 91/112	
PS 22/24	Etablering av frisklivssentral i Melhus	
PS 23/24	Evaluering og revidering av retningslinjer kulturfond	
PS 24/24	Spørsmål til ordfører - Områdestabiliteten av Bortna på Ler - Jorid Jagtøyen - ML	
PS 25/24	Spørsmål til ordfører- Udduvoll vest, deponi - Marius Krogstad Aune - H	
PS 26/24	Spørsmål til ordfører- Utvidet kapasitet for pendlerparkering ved Melhus skysstasjon - Marius Krogstad Aune - H	
PS 27/24	Spørsmål til ordfører - Dyrtiden - Anja Sterten - Ap	

Møteinnkalling

Utvalg	Administrasjonsutvalget
Møtested	Melhus rådhus - Møterom Kark
Dato	23.04.2024
Tidspunkt	09:00

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

16. apr. 2024

Fritz Arne Haugen
Utvalgsleder

Alina Käthe Storvik

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
	Politiske saker	
PS 3/24	Interkommunalt samarbeid om NAV mellom Skaun kommune og Melhus kommune - vertskommuneavtale	
PS 4/24	Orienteringssak om revidering av permisjonsreglement	
PS 5/24	Status sykefravær 2023	
PS 6/24	Status Helseplattformen	
PS 7/24	Hovedoppgjør 2024 - sentrale datoer i hovedoppgjøret	
PS 8/24	Spørsmål til administrasjonsutvalget - Ansattpolitikk/-strategi - Jørn Ove Moen - Ap	
PS 9/24	Spørsmål til administrasjonsutvalget - Permisjonsregler - Jørn Ove Moen - Ap	
PS 10/24	Spørsmål til administrasjonsutvalget - Sykefravær og vikarbruk - Jørn Ove Moen - Ap	
PS 11/24	Spørsmål til administrasjonsutvalget - Toppet bemanning - Jørn Ove Moen - Ap	

Møteinnkalling

Utvalg	Utvalg for teknikk og miljø
Møtested	Melhus rådhus - Formannskapssalen
Dato	07.03.2024
Tidspunkt	09:00

Orienteringer

- VANN I MELHUS: Hovedplan for klimatilpasning, vannmiljø, vannforsyning og avløp v/ Anette Thyve
- Status viltfondet v/ Kjartan Øverdal
- Orientering rundt status for arbeidet innen vannområde Nea-Nidelva og Gaula for 2023 og litt om prioriterte områder i de kommende årene v/ Sivert Dahlen Lund; Vannområdekoordinator Nea-Nidelvassdraget & Gaulavassdraget vannområder

Forfall

Eventuelt forfall meldes via tilsendt epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse.

Inhabilitet

Eventuell inhabilitet meldes via link i epost fra **Kaukus varainnkalling**.

Varamedlemmer møter på aktuelle sak etter innkalling via SMS, hvor man svarer Ja eller Nei for deltakelse. Informasjon om [habilitetsvurdering i forbindelse med behandling av politiske saker](#) finnes på kommunens nettsider.

Vel møtt!

6. mar. 2024

Stein Restad
utvalgsleder

Alina Käthe Storvik
Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Offentlig saksliste

Saksnr.	Tittel	Hjemmel
	Referatsaker	
RS 2/24	Rapport delegerte vedtak - 4.11.23-28.02.24	
RS 3/24	Rapport etter tilsyn med delegerte oppgaver- ingen oppfølging Politisk sak	
PS 6/24	Skoleskyss - særlig farlig eller vanskelig skoleveg - Nora Geving Kvaal - 3.trinn Rosmælen skole Referatsaker	
RS 4/24	Kopi av varsel om at vi vurderer å ilegge tvangsgebyr som følge av vesentlig brudd på driveplikten Politisk sak	
PS 7/24	Spørsmål i råd for personer med funksjonsnedsettelse 27.2.2024 - Parkering ved Kroa - Synnøve Lundemo Folstad	
PS 8/24	Spørsmål til utvalg for teknikk og miljø 07.03.24 - Bussholdeplassene ved Melhusbrua - Chatrine Alstad - H	

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

22/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/487 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Styremedlemmet er klart inhabil

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

En kommune kan ikke slås konkurs

Administrasjonen bør ikke lage forslaget til vedtak

Selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for kontrollutvalgets virksomhet

De beste grunner taler for at forbudet mot fjernmøter ikke gjelder i en hastesituasjon

Befaring må settes som et formelt møte

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

1. Kommunestyret behandlet en dispensasjonssak der en lokal jeger- og fiskerforening hadde søkt om å få utvide parkeringsareal og etablere internveier ved en skytebane. Er kommunestyrerepresentanten som også sitter i styret i jeger- og fiskerforeningen inhabil til å behandle saken ?
2. Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?
3. Hva skjer om en kommune ikke kan betale regningene sine?
4. Kan administrasjonen lage saksfremlegg når kommunedirektøren er inhabil?
5. Gjorde lederen av kontrollutvalget feil, da han hadde et eget formøte med utvalgets sekretær for å diskutere utvalgets arbeid fremover?
6. Kan et fjernhastemøte behandle en sak om arbeidstakers tjenstlige forhold?
7. Når et utvalg er på befaring, er medlemmene da i et utvalgsmøte?

Styremedlemmet er klart inhabil

Kommunal Rapport 19.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Jeg trodde man kunne være med i lag og foreninger uten at man havnet i habilitetstrøbbel som kommunestyrerepresentant, men så ser jeg at det ikke alltid er tilfellet. Hva er det jeg ikke har forstått?

SPØRSMÅL: Kommunestyret behandlet en dispensasjonssak der en lokal jeger- og fiskerforening hadde søkt om å få utvide parkeringsareal og etablere internveier ved en skytebane. En kommunestyrerepresentant ble erklært inhabil av et enstemmig kommunestyre og fratradte derfor da saken skulle behandles. Begrunnelsen for inhabiliteten var at kommunestyrerepresentanten også sitter i styret i jeger- og fiskerforeningen som søkte om tillatelse til tiltakene.

Du har tidligere uttalt at folkevalgte som hovedregel ikke blir inhabile fordi de er medlem i eller i ledelsen av en forening eller aksjonsgruppe som engasjerer seg i en sak, så lenge de ikke har noen særegen privat interesse i saken. Ut fra dette: Var bortvisningen av dette kommunestyremedlemmet lovlig?

SVAR: Her er det to inhabilitetsgrunner som kan tenkes å være aktuelle:

Den første er bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) første avsnitt, bokstav e nr. 1, der det fastslås en offentlig tjenestemann – og herunder også kommunale folkevalgte ([se § 10](#)) – er ugild (inhabil), blant annet hvis hen er leder, har ledende stilling i, eller er medlem av styret, for en forening «som er part i saken».

Part i en sak er etter [lovens § 2](#) første avsnitt, bokstav e, den avgjørelsen «retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder».

Her er det foreningen som selv søker om dispensasjon, etter alt dømme for å kunne foreta bestemte utbyggingstiltak på egen eiendom eller i nær tilknytning til denne. Da vil en folkevalgt som sitter i styret for foreningen, ganske klart være inhabil når saken behandles.

Det er dermed ikke behov for å se på om denne folkevalgte ville kunne være inhabil også etter bestemmelsen i § 6 andre avsnitt, fordi «andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Dette kunne ha vært en aktuell problemstilling hvis det for eksempel var tale om en sak om anlegg av offentlig vei og parkeringsplass i området, som ville gjøre det vesentlig lettere tilgjengelig for allmennheten. Her skal de mye til før det kan foreligge inhabilitet. Selv om foreningen hadde fremmet forslag om dette, eller sterkt engasjert seg i saken, ville normalt verken ledelse eller medlemmer bli inhabile ved behandlingen av saken i kommunestyret, så lenge det ikke var tale om tiltak som helt spesielt ville tilgodese foreningens egen private virksomhet.

Her vil det riktignok kunne være flytende grenser. Hovedtema vil være ikke bare hvor store driftsmessige og økonomiske fordeler foreningen som sådan ville få av et slikt tiltak, men også om disse fordelene ville være «særegne» for foreningen, og ikke bare ville være fordeler som også kom andre grunneiere i området til gode, på lik linje med foreningen.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Kommunal Rapport 04.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?

SPØRSMÅL: Kommunestyret fattet vedtak om å videreføre ordningen med at kommunestyret utpeker etatssjef eller annen tjenestemann som skal ivareta barn og unges interesser når et fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer. Det ble deretter fremmet forslag på to tilsatte i kommunen som representant og vararepresentant for barn og unge når fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer etter plan- og bygningsloven.

Da det skulle voteres over dette, ble det reist spørsmål om inhabilitet for ett av kommunestyremedlemmene. Flertallet mente imidlertid at dette var et valg til et offentlig tillitsverv, og at den særlige bestemmelsen i [kommunelovens § 11–10](#) fjerde avsnitt om unntak fra inhabilitetsreglene ved slike valg gjaldt.

Mindretallet mente at slik utpeking/oppnevning av barn og unges representanter i folkevalgt organ, ikke var et valg etter kommuneloven, og at forvaltningslovens habilitetsbestemmelser måtte følges.

Hva er det riktige her?

SVAR: Dette er komplisert, og svaret ikke helt opplagt.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven kapittel II gjelder etter [kommuneloven § 11–10](#) første avsnitt som alminnelig regel også ved behandlingen av saker i kommunale folkevalgte organer. Disse inhabilitetsreglene gjelder etter innledningsordene i [forvaltningslovens § 6](#) når det treffes «en avgjørelse [...] i en forvaltningssak». Utpeking av leder eller medlem av et kollegialt organ er en slik avgjørelse, slik vi for ikke lenge siden så i forbindelse med sakene om statsråders medvirkning ved utnevning av utvalgs- og styreledere. Utgangspunkt og hovedregel er altså at her gjelder forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I siste avsnitt i [kommuneloven § 11–10](#) har vi imidlertid den unntaksregelen som det her vises til: «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv». Spørsmålet blir da om den oppnevningen eller utpekingen det her er tale om, er et valg til «offentlige tillitsverv», slik at denne unntaksregelen gjelder her, eller om de generelle bestemmelsene i forvaltningsloven om inhabilitet må følges også ved dette valget eller oppnevningen.

Utgangspunktet for oppnevningen det er tale om, er bestemmelsen i [plan- og bygningsloven § 3–3](#) tredje avsnitt om at «Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen». Det fremgår etter forarbeidene (Ot.prp. nr. 32, merknad til bestemmelsen) at dette tar sikte på et å legge til rette for å supplere saksutredningen fra kommunedirektøren når en sak eventuelt legges fram til behandling i et folkevalgt organ;

«Det er i stedet for kravet om at en tjenestemann i administrasjonen skal ivareta en slik funksjon tatt inn et pålegg om at kommunen etablerer en særskilt ordning som ivaretar det samme formålet».

Det som skjer her, er at kommunestyret etablerer et eget verv for en enkeltperson som skal påse at det blir tatt hensyn til interessene til barn og unge. Oppnevning til dette kan – sies

det i veiledningen fra departementet (Barn og unge i byggesak, pkt. 5.1) – skje ved vedtak kommunestyret selv, eller ved at dette er delegert til administrasjonen:

«I mange kommuner blir vedkommende som skal inneha funksjonen formelt valgt av kommunestyret, og ofte gjelder utpekingen hele valgperioden. I noen kommuner er utpekingen delegert til administrativt nivå, til eksempelvis virksomhetsleder/etatsleder for skole og oppvekst eller kultur og fritid.»

Uavhengig av hvordan slik representant utpekes, vil hen imidlertid ta del i administrasjonens saksforberedelse:

«Den som innehar funksjonen, skal på et tidlig tidspunkt gis innsikt og rett til å uttale seg i de deler av saksbehandlingen og planleggingen som berører barn og ungdom.»

Det må forstås som at denne oppgaven uansett er å anse som en «jobb», og altså ikke et verv som folkevalgt. Det er tale om en særlig form for supplering av saksutredningen fra administrasjonen, ved en uavhengig talsperson for barn og ungdoms interesser i slike saker.

Den som er oppnevnt i denne funksjonen, er ikke en «folkevalgt» slik dette er definert i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt. Hen er ikke «valgt inn i et folkevalgt organ» slik bokstav b i dette avsnittet krever. Hen kan heller ikke instrueres verken av kommunestyret, utvalget eller kommunedirektøren når det gjelder utføringen av dette vervet. Om forholdet til den siste sies det i veiledningen:

«Det vil derfor ikke være innenfor styringsretten å instruere vedkommende til ikke å ivareta barn og unges interesser.»

Men kommunedirektøren har et tilsynsansvar med hvordan oppgave utføres:

«På den andre siden kan instruksjonsretten benyttes til å sikre at vedkommende faktisk gjør jobben med å ivareta disse interessene på en god måte.»

Kommunestyrets utpeking av person med slikt ansvar for å ivareta barns- og unges interesser i plansaker i et slikt utvalg, kan ikke ses som et valg av folkevalgt etter reglene i kommuneloven. Den vil da heller ikke gå inn under regelen § 11–10 siste avsnitt om inhabilitet ved valg «til offentlige tillitsverv». Det som gjøres ved en slik særskilt oppnevning, må altså ses som et vedtak om styrking av *grunnlaget for saksbehandlingen* i utvalget ved å trekke inn en person med særlig kompetanse og erfaring på området som kan supplere administrasjonens *saksrepresentasjon*.

Slik jeg ser det, er det her tale en individuell oppnevning til et særlig administrativt verv, og ikke valg som folkevalgt. Det betyr at reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut ved slik utpeking av noen med et slikt særlig ansvar.

Men her er vi åpenbart inne på et område der departementet bør være tydeligere i veiledningen sin.

En kommune kan ikke slås konkurs

Kommunal Rapport, 11.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva skjer om en kommune ikke kan betale regningene sine?

SPØRSMÅL: Jeg ser i avisene at Moskenes kommune vil erklære seg konkurs, men at departementet sier at det kan den ikke. Hva skjer om en kommune ikke kan betale regningene sine?

SVAR: Hvis enkeltpersoner, selskaper, stiftelser eller organisasjoner «er «insolvent», skal de etter [konkursloven § 60](#) «tas under konkursbehandling». Insolvent er etter denne [lovens § 61](#) at man «ikke kan oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller». Konkurs betyr at den det gjelder, fratras rådighet over sine egne penger og eiendeler, og at verdien av disse skal brukes til en forholdsmessig dekning av ubetalte forpliktelser.

I [kommuneloven § 29–1](#) andre avsnitt fastslås at disse bestemmelsene ikke gjelder for kommuner eller fylkeskommuner. De «kan ikke tas under konkursbehandling» og kan heller ikke settes under «gjeldsforhandling» etter konkursloven, dvs. en prosess der man kommer fram til en frivillig eller tvunget ordning der de som har penger til gode bare får oppgjør for en del av det de har krav på.

I kommuneloven § 29 første avsnitt er det også en bestemmelse om avskjærer den som har penger til gode hos en kommune, fra å «tvangsinn drive» dette kravet etter de bestemmelsene vi har i tvangsfullbyrdslovene om «utlegg» eller «arrest» i eiendeler til den som skylder penger, det vil si beslag i disse med sikte på salg som kan innbringe penger som kan brukes til å dekke krav.

Summen av dette er at den som har penger til gode hos en kommune eller fylkeskommune, ikke har noe rettslig middel til å fremtvinge betaling av kravet. Begrunnelsen for dette er at kommunene og fylkeskommunene har ansvar for grunnleggende viktige samfunnsmessige oppgaver, og at det ikke vil være verken rettslig eller politisk akseptabelt om de ikke kan oppfylle disse, fordi det ikke er mer penger tilgjengelig.

I stedet for regler om tvangsinn drive, gjeldsforhandling og konkurs har kommuneloven en rekke bestemmelser som tar sikte på å forhindre at kommuner og fylkeskommuner kommer i en slik situasjon.

Første lag er bestemmelsene i lovens kapittel 14 med krav om et fullstendig og realistisk årsbudsjett, som setter skranker for hva man kan opp lån til og krav til nedbetaling av disse, og skranker for hva slags andre økonomiske forpliktelsen kommuner og fylkeskommuner kan påta seg.

Neste lag er lovens kapittel 28 om det såkalte Robek-registeret. Det er et system med statlig kontroll med økonomiforvaltningen i kommuner og fylkeskommuner som ikke klarer å holde balanse mellom utgifter og inntekter. Dette er da en begrensning av det kommunale eller fylkeskommunale selvstyret, men det er fortsatt kommunestyrets eller fylkestingets ansvar å få orden i økonomien.

Tredje lag er så bestemmelsene i kapittel 29 om betalingsinnstilling, som er motstykket til konkurs for private. Kommunestyret eller fylkestinget har etter [§ 29–2](#) første avsnitt *plikt til å treffe vedtak om dette*, hvis kommunen eller fylkeskommunen «på grunn av vanskeligheter som ikke er helt forbigående, ikke kan betale forfalt gjeld». Et slikt vedtak er gyldig og bindende fra det er truffet. Statsforvalteren eller departementet kan ved lovlighetskontroll

etter [§ 27-1](#) oppheve vedtaket, men bare hvis lovens vilkår ikke er oppfylt – altså fordi kommunen fortsatt er i stand til å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller.

Når det er truffet vedtak om betalingsinnstilling, blir kommunen eller fylkeskommunen langt på vei tatt under administrasjon. Da skal, etter [§ 29-2](#) siste avsnitt, «departementet straks oppnevne en tilsynsnemnd for kommunen eller fylkeskommunen». Denne består av ordfører eller fylkesordfører, kommunedirektøren og minst tre medlemmer oppnevnt av departementet.

I [§ 29-3](#) fastslås at så lenge betalingsinnstillingen gjelder, skal ingen utbetalinger foretas uten godkjenning av tilsynsnemnda. Her er det tre typer utbetalinger som skal prioriteres; til dekning av lovpålagte forpliktelser overfor enkeltpersoner, til lønn, pensjon, og godtgjøring mm til tilsatte og heltids folkevalgte, og til utbetalinger som er nødvendige for å unngå fare for betydelig økonomisk tap eller vesentlige skadevirkninger. I motsetning til det som gjelder ved konkurs, betyr dette ikke at krav mot kommunen eller fylkeskommunen bortfaller, bare at kreditorene kan måtte vente på betaling.

Så langt har, så vidt jeg vet, alle vedtak om betalingsinnstilling blir underkjent av statsforvalter eller departement. Begrunnelsen er vel gjerne den som nå gis overfor Moskenes kommune: Kommunen kan avtale kassekreditt og vil da være i stand til å betale løpende forpliktelser.

En slik kassekreditt er en avtale om adgang til å trekke på en lånekonto for å dekke utgifter når kommunen ikke har midler til å dekke dem på det aktuelle tidspunktet – som et «likviditetslån». Det vil si at lånet ikke tas opp til et nytt formål, men for å dekke løpende utbetalinger innenfor den rammen som er angitt i budsjettet. Hovedregelen er at et slikt lån må tilbakebetales i løpet av det inneværende budsjettår.

Unntak fra dette siste kravet er låneopptak til dekning av regnskapsmessig underskudd i foregående budsjettår, I slike tilfelle er det tilstrekkelig at lånet tilbakebetales i løpet av den periode som er vedtatt at dekning av underskuddet skal skje. Men i og med at det betyr at kommunen eller fylkeskommunen står i Robek-registeret, skal statsforvalter eller departementet kontrollere at budsjettet er lovlig, herunder kravet om at dette skal være «realistisk» ([§ 14-4](#) tredje avsnitt). Det betyr at det må foreligg en realistisk plan for nedbetaling av underskuddet senest fire år etter at dette oppsto.

Departementet eller statsforvalteren kan derfor bare oppheve kommunens eller fylkeskommunens vedtak om betalingsinnstilling hvis det er realistisk å forvente at en kassekreditt for å dekke underskuddet kan dekkes enten i løpet av budsjettåret eller ved en gradvis nedbetaling over budsjettene de neste fire år.

I den andre enden av en periode med betalingsinnstilling ligger så en rekonstituering av kommunen eller fylkeskommunens økonomi. Tilsynsnemnda skal etter [§ 29-4](#) avslutte sitt arbeid ved å vedta en ny økonomiplan og et nytt årsbudsjett for kommunen eller fylkeskommunen. Dette skal så sendes til departementet til godkjenning eller endring.

Her må så departementet ta stilling til økonomiplanen og budsjettet er *realistisk*; om kommunen eller fylkeskommunen har mulighet for å løse sine oppgaver innen de rammebetingelsene som foreligger. I motsatt fall må departementet vurdere om det er nødvendig med særskilt styrking av kommunens eller fylkeskommunens økonomi.

Dette siste er klart nok noe departementet nødvendig bli viklet inn i, både av arbeidsmessige og prinsipielle grunner. Det er nok en vesentlig del at årsaken til at kommuner som har villet gå til betalingsinnstilling, raskt har fått beskjed om vilkårene for det ikke var til stede.

En slik overprøving av kommunestyrets eller fylkestinget vedtak om betalingsinnstilling, må skje ved et formell vedtak om oppheving av dette som ugyldig. Et slikt opphevingsvedtak må imidlertid *begrunnes*, og det må da være basert på en konkret vurdering av kommunens eller fylkeskommunens økonomiske situasjon, og av hvilke grep som kan gjøres for å komme ut av denne knipen. Her er det ikke nok med en telefonsamtale eller muntlig konferanse. Departementet har et selvstendig ansvar for å foreta en vurdering av om det vil være mulig å komme ut av en slik krise uten brudd på de lovfestede forpliktelser kommuner og fylkeskommuner har overfor borgerne.

Departementet kan ikke styre etter Gudfaren-prinsippet: «Løs problemet, men ikke fortell meg hvordan».

Administrasjonen bør ikke lage forslaget til vedtak

Kommunal Rapport 18.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan administrasjonen lage saksfremlegg når kommunedirektøren er inhabil?

SPØRSMÅL: Kommunedirektørens kone har søkt lederjobb i kommunen, og kommunedirektøren er dermed inhabil i ansettelsessaken.

Kommunen mener dog at: «Underordnet administrasjon kan imidlertid forberede saken slik at vedtak kan fattes av riktig person eller organ».

Er dette korrekt tolkning av habilitetsreglene?

SVAR: Dette er et spørsmål som det har vært og er en del usikkerhet om, men slik ser jeg på dette:

Utgangspunktet er bestemmelsen i forvaltningsloven paragraf 6, som lyder:
«Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan».

Den sentrale problemstillingen her er hva som er en «avgjørelse» etter denne bestemmelsen. Av forarbeidene går det fram at dette er ment som en avgrensning mot saksforberedelse og saksutredning. Når loven her taler om «avgjørelse i saken», skal dette forstås i motsetning til av «avgjørelse av saken».

En underordnet tilsatt i kommunen kan altså samle inn opplysninger og gjøre rede for de rettslige problemstillingene i sak før den sendes over til den eller de som skal treffe avgjørelse, så lenge hen ikke selv er inhabil i denne.

All saksbehandling vil på en eller annen måte innebære at det treffes ulike typer avgjørelser når det gjelder innsamling og sammenstilling av *premissene* for den som skal treffes. Dette er som alminnelig utgangspunkt ikke «avgjørelse i saken» etter denne bestemmelsen.

Avgjørende må etter min mening her være om det saksforelegget som oversendes til den som skal treffe den formelle avgjørelsen av saken, også inneholder en sammenfattende vurdering – en anbefaling eller innstilling om hva som etter saksforberederens mening bør eller må vedtas som avgjørelse av saken.

Hvis vi leser bestemmelsen om underordnetes inhabilitet som en ren formregel som bare avskjærer hen fra å treffe den avsluttende formelle avgjørelsen av saken, blir den ganske betydningsløs.

Når kommunen uttaler at «Underordnet administrasjon kan imidlertid forberede saken slik at vedtak kan fattes av riktig person eller organ», er dette riktig så langt det rekkes, men må da leses slik at «forberede saken» ikke omfatter å foreta en sammenfattende vurdering av denne med anbefaling om eller innstilling med forslag til vedtak.

Hvem som skal foreta disse vurderingene og treffe avgjørelse av saken, vil det her være kommunestyrets sak å avgjøre. Forslag til vedtak om dette må da legges fram av ordføreren.

Selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for kontrollutvalgets virksomhet

Kommunal Rapport 08.04.2024, Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Gjorde lederen av kontrollutvalget feil, da han hadde et eget formøte med utvalgets sekretær for å diskutere utvalgets arbeid fremover?

SPØRSMÅL: Flertallet i kommunestyret har vedtatt nyvalg av kontrollutvalget som følge av mistillit til utvalgsleder. Slik jeg forstår det, begrunnes mistilliten blant annet ved at utvalgsleder i forkant av første møte i det nyvalgte kontrollutvalget hadde et eget møte med utvalgssekretæren. Hensikten med møtet skal ha vært at utvalgsleder og utvalgssekretær ville avklare noen praktiske forhold og diskutere utvalgets rolle og arbeid fremover. Det ble skrevet et referat fra formøtet.

En etterfølgende debatt reiser noen spørsmål om slike forberedende møter mellom utvalgsleder og utvalgssekretær. Blant annet har noen oppfattet at referatet inneholdt beslutninger som bare et samlet kontrollutvalg kan ta, blant annet med tanke på hvem som skal representere utvalget utad og at leder og sekretær forsøkte å etablere en maktstruktur ved å sette agendaen for utvalget.

Ifølge kommuneloven er det vel utvalgsleder som skal sette opp sakslisten for møter og det følger vel også av loven at det er utvalgsleder som har møte- og talerett i kommunestyret?

Sier kommuneloven noe om slike formøter mellom utvalgsleder og sekretær? Hva slags status har et slikt «møte»? Er det krav om, eller bør det skrives referat fra slike formøter? Vil da et slikt referat være et offentlig dokument etter offentlighetslovens bestemmelser?

SVAR: I [kommuneloven § 23-2](#) siste avsnitt er det fastsatt at kommunestyret «kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt», og at da «skal alle medlemmene velges på nytt». Det er en rent politisk beslutning, og kommunestyret behøver ikke oppgi noen særlig grunn for dette. Et lovlig foretatt nyvalg av kontrollutvalget kan ikke overprøves, heller ikke om det er basert på uriktig eller urimelig forståelse av utvalgslederens rolle og myndighet. Bakgrunnen for denne konflikten er imidlertid interessant, og vi skal derfor se nærmere på forholdet mellom utvalgsleder, sekretariat og utvalg.

Kontrollutvalget er et «folkevalgt organ» etter kommuneloven, se [§ 5-1 andre avsnitt, bokstav d](#). Det betyr at reglene i kapittel 11 gjelder for utvalgets virksomhet, se [§ 11-1 første avsnitt](#). Dette gjelder da også bestemmelsen i [§ 11-3 første setning](#), om at «Lederen av et folkevalgt organ setter opp sakliste for hvert enkelt møte». I tillegg kan etter [§ 11-3 første avsnitt, siste setning](#), en tredel av medlemmene av et folkevalgt organ kreve at en sak «skal settes på sakslisten» i et kommende møte.

Sekretariatet til kontrollutvalget er et særskilt administrativt organ som etter [§ 23-7 tredje avsnitt](#) skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunene. Det er, sies det i femte avsnitt, «direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir», og skal, sies det i andre avsnitt, «påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt». Sekretariatet har altså ingen formell myndighet verken til å sette en sak opp til behandling i det enkelte møte, eller til å nekte dette. Lederen setter opp saklisten, og når den er sendt ut, er det bare utvalget som kan endre på denne, ved formelt vedtak i møtet.

I praksis vil det imidlertid måtte være løpende kontakt mellom leder og sekretariat, både ved forslag fra sekretariatet om saker som det mener må eller bør behandles, og ved beskjed fra leder om hvilke saker sekretariatet må ha gjort klar til behandling på et bestemt tidspunkt. Begge deler er administrative meddelelser som ikke krever noen form for formalisert saksbehandling eller dokumentasjon, men det vil selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for utvalgets virksomhet som man har som utgangspunkt i det videre arbeidet.

Denne planen er ikke bindende verken for utvalgsleder eller utvalget. Den er må anses som et internt arbeidsdokument for kontrollutvalgssekretariatet, men hvis utvalget ønsker informasjon om det som her er avtalt, kan det be om å bli orientert og gi uttrykk for sitt syn på dette. Og hvis det foreligger et notat eller referat fra disse samtalerne, kan utvalget kreve å få det, og da blir det som alminnelig utgangspunkt et offentlig dokument.

Det er klart nok ikke en feil at utvalgsleder og sekretariatsleder organiserer virksomheten på denne måten. Men hvis kommunestyret er misfornøyd med måten dette gjøres på, kan det altså skifte ut hele utvalget.

De beste grunner taler for at forbudet mot fjernmøter ikke gjelder i en hastesituasjon

Kommunal Rapport 02.04.2024, Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan et fjernhastemøte behandle en sak om arbeidstakers tjenstlige forhold?

SPØRSMÅL: Nylig ble det gjennomført et hastefjernmøte i kommunestyret vårt. Møtet foregikk over e-post, og temaet var innsetting av en settekommunedirektør i en klagesak mot kommunedirektøren.

Ordfører viste til kommuneloven § 11-8 som hjemmel for bruk av denne møteformen. I kommuneloven § 11-7 heter det imidlertid at «Et møte som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøte». Dette gjelder blant annet når det er tale om «en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold». Jeg lurer derfor på: Er vedtaket i kommunestyret i denne saken gyldig?

SVAR: Den aktuelle bestemmelsen i § 11-8 andre avsnitt gir altså lederen for organet, her ordfører, fullmakt til å bestemme at et møte skal holdes som fjernmøte «hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig». Spørsmålet er altså om dette også gjelder i den aktuelle saken, eller om det her følger av bestemmelsen i § 11-7 tredje avsnitt at hastefjernmøte ikke kan benyttes.

Det er usikkert om et vedtak om oppnevning av settedirektør i en slik klagesak er en sak som angår «en arbeidstakers tjenstlige forhold», og dermed i det hele tatt går inn under denne regelen, men om vi forutsetter at det vil den, blir altså spørsmålet om forbudet i § 11-7 mot bruk av fjernmøte også gjelder for hastefjernmøte etter § 11-8.

Bestemmelsen i § 11-7 er gitt pga. frykt for at uvedkommende skal kunne skaffe seg adgang til taushetsbelagt kommunikasjon mellom medlemmene i møtet. Dette er et hensyn som også kan være aktuelt i hastefjernmøte etter § 11-8, men her vil skadevirkningene ved et absolutt forbud mot å bruke denne møteformen kunne bli betydelige.

Det er tale om en situasjon der «hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte». I en slik situasjon er det derfor nærliggende å falle ned på at vi må kunne nøye oss med å stole på at kommunen gjør det som er nødvendig for å skjerme diskusjonen i møtet og opplysninger underlagt taushetsplikt som fremkommer der.

Jeg mener etter dette at de beste grunner taler for at vi må forstå loven slik at forbudet mot bruk av fjernmøter bare gjelder der dette skjer med hjemmel i beslutning i medhold av en generell fullmakt gitt av kommunestyret i medhold § 11-7 første avsnitt, og ikke der det som her er tale om en hastesituasjon etter § 11-8 andre avsnitt.

Brudd på denne bestemmelsen vil for øvrig neppe i seg selv føre til at vedtak som treffes i slikt møte blir ugyldig.

Befaring må settes som et formelt møte

Kommunal Rapport 15.04.2024, Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Når et utvalg er på befaring, er medlemmene da i et utvalgsmøte?

SPØRSMÅL: Vi går igjennom politisk reglement om dagen, og diskuterer om vi skal legge inn noe om befaringer i regi av de kommunale utvalgene, med tanke på møteoffentlighet, møteledelse, tilhørere, protokollering osv. Kan for eksempel utvalgene reise på befaring uten at det er et møte?

SVAR: Kommuneloven har ingen bestemmelser om «befaring». Den normale arbeidsformen for folkevalgte organer er at man bygger på skriftlige saksforelegg fra administrasjonen. Fordelen med denne arbeidsformen er at da har man et felles dokumentert og kvalitetssikret grunnlag for de vedtak som treffes.

Men ikke all informasjon er like lett å formidle på denne måten. Noen ganger er det en klar fordel om de folkevalgte har kunnet bygge også på egne iakttagelser av anlegget, naboskapet eller landskapet saken gjelder. Denne måten å innhente kunnskap på reiser imidlertid noen særlige utfordringer.

Det grunnleggende problemet er forholdet til bestemmelsene i [kommuneloven kapittel 11](#) om saksbehandling i folkevalgte organer.

Utgangspunktet her er at den enkelte folkevalgte ikke har noen individuell rolle i saksbehandlingen, annet enn ved deltakelse i organets møter. En folkevalgt er valgt *som medlem* av kollegialt organ, og kan ikke opptre i denne egenskap ved å reise på befaring på egen hånd.

Saksbehandlingen i det aktuelle folkevalgte organet bygger på det som i domstolsprosessen kalles «hovedforhandlingsprinsippet». Det betyr at organets beslutninger skal være basert utelukkende på den informasjon som er fremlagt på lik fot for alle medlemmene i møte i organet.

Dette gjelder da ikke bare saksdokumenter og muntlig informasjon fra administrasjonen eller andre, men også den kunnskap som blir innhentet ved befaring. Slik befaring må derfor skje innenfor de rammene som kommuneloven oppstiller for møter i folkevalgte organer.

Det må sendes innkalling til deltakelse i befaringsen, og relevante saksdokumenter i saken, til medlemmene forut for befaringsen ([§ 11–3 første avsnitt](#)).

Befaringen må settes som et formelt møte, og det må føres møtebok for befaringsen der det fremgår hva denne omfattet og hvem som deltok, herunder om parter eller sakkyndige deltok og ga informasjon eller fremførte synspunkter knyttet til saken.

Befaringen må også være åpen for presse eller andre interesserte, så lenge det ikke truffet vedtak om lukking etter [kommuneloven § 11–5](#).

Brudd på disse reglene vil være en saksbehandlingsfeil som kan være grunnlag for en lovlighetsklage til Statsforvalteren over vedtak som treffes, etter bestemmelsene i [kommunelovens kapittel 27](#).

Hvis det er mulig at feilen kan ha hatt betydning for vedtaket, kan den medføre at dette blir ugyldig.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

23/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/236 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Korrupsjonsindeksen CPI 2023

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Om kommuneøkonomien i Norge

Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Utenforskap og mangel på arbeidskraft er hovedutfordringer for kommunene de neste årene

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Transparency International har lagt fram korrupsjonsindeksen for 2023. Indeksen måler hvordan korrupsjonsnivået i offentlig sektor oppfattes å være i 180 land.
2. Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024.
3. Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.
4. Nesten halvparten av kommunene har negativ driftsresultat, mer enn 20 kommuner har negativ drift og høyere gjeld enn inntekter og flere kommuner tærer på sparepengene.
5. Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig.
6. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.
7. I 2023 kom det inn 4322 klager til Sivilombudet fra mennesker som mener at myndighetene har gjort en feil, det er det høyeste antallet noen gang.
8. Trange kommunebudsjetter er ikke et argument for å forsømme sine forpliktelser til egne selskaper. Kommunene må være forutsigbare og gode eiere.
9. Inkludering i arbeidslivet er en nøkkelutfordring for kommunene. Det er et paradoks at kommunene opplever økende utenforskap i arbeidslivet og mangel på arbeidskraft samtidig.

Korrupsjonsindeksen (CPI) 2023

31.01 2024

Transparency International har lagt fram korrupsjonsindeksen for 2023. Indeksen måler hvordan korrupsjonsnivået i offentlig sektor oppfattes å være i 180 land.

Norge ligger på fjerdeplass på CPI-rangeringen for 2023, med 84 poeng, noe som er uendret fra året før, men likevel bekrefter en nedadgående trend i løpet av de siste ti årene. Høyest score i 2023 har Danmark (90 poeng), etterfulgt av Finland (87) og New Zealand (85).

De fleste land har oppnådd liten eller ingen framgang i kampen mot korrupsjon i offentlig sektor det siste tiåret. Det globale gjennomsnittet ligger for tolvte året på rad uendret på 43 poeng. Mer enn 80 prosent av verdens befolkning lever i land som ligger under det globale gjennomsnittet, noe som betyr at de må leve med konsekvensene av alvorlige korrupsjonsproblemer. Flere enn to tredeler av verdens land scorer under 50 av 100 oppnåelige poeng.

Et hovedtema i årets CPI-lansering er at rettssikkerheten i mange land er svekket. I land med svak rettssikkerhet er også korrupsjonsnivået høyt. Norge scorer høyt på indeksen over rettssikkerhet, men også her er det forbedringsmuligheter.

I Vest-Europa og EU falt gjennomsnittlig score på korrupsjonsindeksen for første gang på et tiår. Selv om regionen fortsatt er den verdensdelen med best score (65 poeng), er antikorrupsjonstiltakene på vikende front pga svekket etterlevelse av rettsstatsprinsippene.

Russlands krig mot Ukraina har skapt et formidabelt press på landets styresett og infrastruktur og bidratt til økt korrupsjonsrisiko. Likevel har Ukraina med en score på 36 poeng fortsatt sin forbedring på indeksen, takket være systemreformer i rettsvesenet. Til tross for disse forbedringene, utgjør flere korrupsjonsskandaler på høyt nivå fortsatt en stor bekymring.

Korrupsjonsindeksen for 2023 – *The Corruption Perceptions Index (CPI)*

Kilde: TI Norge, www.transparency.no

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Kommunal- og distriktsdepartementet, 25.01.2024

Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis. Spesielle forhold knyttet til koronaepidemien i 2020 – 2022 kan påvirke forskjellen i målt effektivitet mellom kommuner og utviklingen i effektivitet over tid.

[Her kan du se analyseresultatet fra din kommune.](#)

Produksjonsindeksen

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner.

Omfanget av tjenester kommunen yter har klar sammenheng med kommunens økonomiske rammebetingelser. Det er imidlertid forskjeller i tjenestebildet også mellom kommuner med om lag samme inntektsnivå. Sammen med produksjonsindeksen er derfor også nivået på kommunens inntektsnivå, og de økonomiske resultatene (netto driftsresultat) de siste tre årene vist. Tallene ses ved å bevege musepekeren over grafene etter man har valgt kommune.

[Produksjonsindeksen](#)

Se også [rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi](#). Merk at det ikke er data for alle kommuner og at enkelte kommuner ikke har fullstendige data.

Om kommuneøkonomien

Kommunal Rapport mars 2024

Nesten halvparten av kommunene har negativt driftsresultat

Kommuneøkonomien har svekket seg det siste året. I alt 157 av 356 kommuner leverte negativt driftsresultat i fjor.

Les artikkelen [her](#)

Mer enn 20 kommuner har negativ drift og høyere gjeld enn inntekter

Den renteesponerte gjelden til norske kommuner er økende. Flere kommuner opplever nå negativ drift, svekket egenkapital og høye renteutgifter.

Les artikkelen [her](#)

Flere kommuner tærer på sparepengene

232 av 356 kommuner har i løpet av 2023 måttet forsyne seg av disposisjonsfondet, viser de foreløpige Kostra-tallene.

Les artikkelen [her](#)

Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig

Det er spesielt sterk vekst i tjenester til hjemmeboende, samt i aldersgruppene under 80 år, der både antall brukere og timer per bruker øker jevnt. Den kraftige veksten i utgifter til omsorgstjenester fra perioden 2015-2020, har fortsatt i 2021 og 2022.

Tallene finner vi i rapporten «Brukerne blir yngre, psykiske lidelser øker: Dypdykk i pleie- og omsorgstjenestene 2017-2021»

Rapporten er utarbeidet av forskerne Terje P. Hagen, Morten Aarflot og Trond Tjerbo ved Universitetet i Oslo, på vegne av KS Forskning. Rapporten ser på flere forhold knyttet til den sterke veksten i pleie- og omsorgsutgifter de siste årene.

Les hele rapporten [her](#)

Les artikkel i Kommunal Rapport [her](#)

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Statsforvalteren i Trøndelag, 02.04.2024

Planlegging for et trygt hjem for alle. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, kalt boligsosial lov, ble vedtatt av Stortinget 20. desember 2022. Loven gjelder fra 1. juli 2023. Den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.

Loven stiller krav til ledere og beslutningstakerne i kommunene. Loven tydeliggjør ansvaret kommunene har til å planlegge og ha oversikt over boliger i kommunen.

Loven pålegger også kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen. Ved å innlemme boligsosiale hensyn i samfunns- og arealplanleggingen, kan kommunene bidra til gode botilbud for vanskeligstilte og til at flere kan eie egen bolig.

Det er den enkelte kommune som må organisere arbeidet med å oppfylle loven. Det er ingen enkelt etat i kommunen som alene kan gjøre det, og loven legger opp til at flere fagfelt må samarbeide for å gi innbyggere som har behov for den nødvendige bistanden.

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\]](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)

[Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021-2024\)](#)

[Boligsosialt arbeid](#)

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Sivilombudet 21.03.2024.

Sivilombud Hanne Harlem leverte tirsdag 19. mars 2024, Sivilombudets årsmelding for 2023 til Stortinget.

Sivilombudet behandler klager, setter i gang undersøkelser av eget tiltak, og besøker steder der mennesker er fratatt friheten. Sivilombudet er Stortingets kontrollorgan, og leverer hvert år en årsmelding til Stortinget om sin virksomhet i det foregående året.

Økning i antall klager

I 2023 kom det inn 4322 klager fra mennesker som mener at myndighetene har gjort en feil. Det er det høyeste antallet noen gang.

[Årsmelding Sivilombudet 2023](#)

Hele 30 % av alle klagene til Sivilombudet dreier seg om mangel på svar fra forvaltningen eller at det tar for lang tid å få en avgjørelse. Antallet slike klager har økt de siste årene. Det har også vært en økning i klager som gjelder utlendingssaker, offentlighet og innsyn.

Stadig flere saker løser seg underveis når Sivilombudet kontakter forvaltningen. Flere kommuner, fylkeskommuner, statsforvaltere, direktorater og departementer fikk likevel kritikk fra Sivilombudet i ulike saker i løpet av året. Årsmeldingen er også en rapport om disse sakene.

Hovedtall 2023

4322
innkomne saker

4361
avsluttede saker

Antall besøk til steder der folk er fratatt friheten

11 besøk til barnevernsinstitusjoner

5 besøk til fengsel

1 besøk til arrest

Totalt
17
besøk under
forebyggings-
mandatet

Dette klages det mest på:

1248

Saksbehandlingstid
og manglende svar

606

Trygd, sosialhjelp
og barnebidrag

542

Plan og bygg

462

Helse og omsorgs-
tjenester

402

Ansettelsessaker og
arbeids- og tjenesteforhold

Disse klages det mest på:

- > kommuner
- > statsforvaltere
- > Nav
- > utlendingsmyndighetene
- > politi og påtalemyndighet

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Samfunnsbedriftene 26.03.2024, Agnete B. Sommerset, juridisk direktør

Trange kommunebudsjetter er ikke et argument for å forsømme sine forpliktelser til egne selskaper. Kommunene må være forutsigbare og gode eiere.

Tenk deg en kommune som inngår en avtale med et privat selskap om rengjøring. Pris og tjenester er avtalt, kontrakt undertegnet, og alle er fornøyde. Men så sier kommunen at de ikke lenger vil stå inne for avtalen, og at de bare vil betale halvparten av kostnadene på grunn av stramme budsjetter. Det hadde selvsagt vært uakseptabelt, ulovlig og utenkelig.

Løper fra ansvar

Når det kommer til selskaper som kommunen selv eier, er det likevel noen som tror at man kan løpe fra ansvar, kontrakter og vedtatte budsjetter når man oppdager røde tall i eget budsjett.

- Et interkommunalt selskap (IKS) med 37 eiere fikk vedtatt sitt budsjett i april 2023. Nå vil det nye kommunestyret i to av eierkommunene redusere sitt tilskudd til selskapet.
- Et annet IKS trenger å endre selskapsavtalen etter endringer i IKS-loven og uttreden av enkelteiere. En av kommunene nekter å vedta endringene fordi kommunen vil «vente og se» hvordan det går med selskapet.
- Et tredje IKS opplever at én av deltakerkommunene ikke vil betale det som det vedtatte budsjett innebærer, og ønsker heller færre tjenester fra selskapet.

Kommuner som velger å organisere tjenester i selskaper, forplikter seg også til å følge rettslige rammer for selskapene. Her er det ingen «bør» eller «kan», her **må** man følge styringslinjer og myndighet som er regulert gjennom kommuneloven og selskapslover.

Som alle andre selskaper, trenger også kommunalt eide bedrifter forutsigbare rammer. Kortsiktig budsjettgevinst for enkeltkommuner er et veldig dårlig argument for å utarme egne selskaper. Det blir en umulig driftssituasjon for selskapene hvis vedtatte budsjetter blir reversert av noen eierkommuner – i opposisjon til egne eierrepresentanter.

Eierstyring er ikke spesielt vanskelig, men krever opplæring. Med mange nye representanter i kommunestyresalene, er det spesielt viktig at kommunene nå setter av tid til dette. Hvis eierne drar selskapet i samme retning, vil det resultere i bedre demokratisk kontroll, forutsigbar drift, effektive tjenester, og dermed bedre mulighet for å oppnå målet med opprettelse av selskapet.

Lag eierstrategier!

Den siste valgperioden var første gang kommunene ble pålagt å lage en eierskapsmelding. Det har gitt god oversikt over hvilke selskaper kommunene har interesser i, og som de må følge opp.

Neste steg må være bedre kunnskap om eierstyring. Her kan utarbeiding av eierstrategier være en god start. Da vil eierne delta mer aktivt i utvikling av egne selskaper, forstå hvilke rettslige forpliktelser eierskap innebærer, og få mulighet til å hente ut de gevinstene som ligger i å etablere selskapene.

Gjennom en eierstrategi vil man oppdage at god eierstyring, rutiner for politisk forankring og løpende dialog med selskapene er nøkkelen til best mulig resultat. Hvis kommuner er uenige i sitt eget selskaps beslutninger, må de se på egen eierstyring og gå via formelle kanaler, slik det fungerer for alle andre selskaper i Norge.

Da kan de ikke stille selskapene sjakk matt ved ikke å følge opp vedtatte budsjetter eller nekte å vedta endringer i selskapsavtaler som deres egen representant har stemt for. Da dømmer man sine egne selskaper til å mislykkes, og det var neppe intensjonen ved opprettelsen av dem.

Utenforskap og mangel på arbeidskraft er hovedutfordringer for kommunene de neste årene

Samfunnsbedriftene 27.03.2024, styreleder Gunn Marit Helgesen i KS og styreleder Pål Smits i Samfunnsbedriftene

Tett samarbeid med arbeidsinkluderingsbedriftene bidrar til løsning på begge utfordringene samtidig.

Inkludering i arbeidslivet er en nøkkelutfordring for kommunene. Det er et paradoks at kommunene opplever økende utenforskap i arbeidslivet og mangel på arbeidskraft samtidig. En enda mer aktiv kommunal bruk av egne arbeidsinkluderingsbedrifter vil bidra positivt til å redusere begge utfordringene. Hvis flere hender kommer i arbeid, vil det også gi en betydelig avlastning for kommuneøkonomien.

Norge har 320 arbeidsinkluderingsbedrifter fordelt på 95 prosent av kommunene. Felles for dem alle er at de hjelper folk å komme i aktivitet eller arbeid, enten det er uføretrygdede, personer på arbeidsavklaringspenger og sosial stønad, innvandrere, ungdom i utenforskap, sykemeldte, folk med rusutfordringer, eller andre grupper som står utenfor arbeidslivet.

Gjennom sitt virke i de fleste av landets kommuner, har arbeidsinkluderingsbedriftene en unik forståelse av lokale forhold og behov. De kjenner til kommunens utfordringer, det lokale næringslivet og arbeidsmarkedet. Dermed kan de tilpasse tiltak og løsninger som passer for den enkelte kommune. I tillegg er bedriftene fleksible og har god tilpasningsevne. De kan utvikle skreddersydde programmer og tiltak for å inkludere personer som står utenfor arbeidslivet. Dette gir kommunene fleksibilitet i møtet med lokale utfordringer.

Et tettere partnerskap mellom kommuner og arbeidsinkluderingsbedrifter har en rekke fordeler:

- **Økt tilgang til arbeidskraft.** Arbeidsinkluderingsbedrifter kan bidra til å rekruttere og inkludere personer som ellers ville stått utenfor arbeidslivet. Dette gir kommunene tilgang til en bredere arbeidsstyrke og reduserer mangel på arbeidskraft.
- **Et mer inkluderende samfunn.** Kommunene og kommunale bedrifter har en sterk forpliktelse til å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne, langtidsledige og andre sårbare grupper. Dette bidrar til et mer inkluderende samfunn der alle får muligheten til å delta. Vi skal heller ikke undervurdere hvilken enorm effekt inkluderingen har for den enkeltes selvbilde og egenverdi.
- **Flere statlige arbeidsmarkedstiltak.** Gjennom et samarbeid kan kommunene trekke veksler på arbeidsinkluderingsbedriftenes kompetanse om effektiv bruk av de statlige arbeidsmarkedstiltakene. Det gir flere i varig tilrettelagt arbeid, flere ansettelser med lønnstilskudd og tiltaksplasser i arbeidsforberedende trening.
- **Bidrag til kommuneøkonomien.** Flere statlige arbeidsmarkedstiltaksplasser og prosjektmidler lokalt vil virke direkte på både utenforskap og mangel på arbeidskraft. I tillegg til å sikre nok hender til å gjøre alle oppgavene kommunen skal utføre, avlaster det kommuneøkonomien og gir rom for å investere i andre viktige områder.

Et tett samarbeid mellom kommuner og arbeidsinkluderingsbedrifter kan gjøre inkluderingsarbeidet mer effektivt og profesjonelt i hver enkelt kommune. Det vil være en kraftig ressurs for å bidra til å løse utfordringene knyttet til utenforskap og arbeidskraftmangel. Og ikke minst bygger det opp om den type bærekraftige lokalsamfunn vi ønsker å ha i Norge – hvor alle får bidra gjennom deltakelse i et inkluderende arbeidsliv.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

24/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/236 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Henvendelse fra kontrollutvalget i Malvik kommune om en felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato e.l.
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Henvendelse fra kontrollutvalget i Malvik kommune om en felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper følger med som vedlegg til saken.

Vår saksbehandler: Ragnhild Torsdatter Grønvold, tlf. 936 30 946

E-post: ragnhild.gronvold@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 24/250-1

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 21.03.2024

Mottakere ifølge liste

Felles forvaltningsrevisjon - TrønderEnergi AS med datterselskaper

Kontrollutvalget i Malvik vedtok i sak om bestilling av en annen forvaltningsrevisjon at det ønsker å få fremlagt en sak om en eventuell felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper. Årsaken til dette er at det er om lag 10 år siden forrige forvaltningsrevisjon av dette selskapet, og det har skjedd store endringer i konsernstrukturen den senere tiden.

På vegne av kontrollutvalget ber vi om tilbakemelding om det er ønske om å være med på en felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper.

En tenker seg en prosess hvor Malvik har ansvar for prosessen, og kostnadene fordeles på de utvalgene som blir med i forhold til eierandelen i selskapet.

Frist for tilbakemelding settes til 7. mai 2024.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Torsdatter Grønvold
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:

Bestilling av forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll

Mottakere:

Kontrollutvalget i Ørland
Kontrollutvalget i Frøya
Kontrollutvalget i Heim
Kontrollutvalget i Hitra
Kontrollutvalget i Holtålen
Kontrollutvalget i Melhus
Kontrollutvalget i Midtre Gauldal
Kontrollutvalget i Oppdal
Kontrollutvalget i Orkland
Kontrollutvalget i Osen
Kontrollutvalget i Rennebu
Kontrollutvalget i Selbu
Kontrollutvalget i Skaun
Kontrollutvalget i Stjørdal
Kontrollutvalget i Trondheim
Kontrollutvalget i Tydal
Kontrollutvalget i Åfjord
Kontrollutvalget Indre Fosen

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

25/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/236 - 4**Forslag til vedtak**

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 25.04.2024, godkjennes.